

# Politiets innbyggerundersøkelse 2017



Laget for

**Politidirektoratet**

# Innhold

Innledning.....	ii
Sammendrag.....	iii
1 Prosjektinformasjon.....	1
1.1 Bakgrunn og formål.....	1
1.2 Målgruppe, metode og gjennomføring.....	1
1.3 Spørreskjema.....	2
1.4 Rapportering.....	2
1.5 Statistisk usikkerhet.....	2
2. Tillit til og inntrykk av politiet.....	4
2.1 Tillit til politiet.....	4
2.2 Inntrykk av politiet på ulike områder.....	7
3 Trygghet.....	10
3.1 Opplevd trygghet i nærområdet.....	10
3.2 Bekymring for å bli utsatt for kriminalitet.....	12
3.3 Inntrykk av politiets håndtering av ulike hendelser.....	14
4 Kontakt med politiet.....	18
4.1 Typer kontakt med politiet.....	18
4.2 Vurdering av kontakten med politiet.....	21
4.3 Oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet.....	24
5. Opplevd kriminalitet og anmeldelser.....	30
5.1. Opplevd kriminalitet.....	30
5.2. Anmeldelser.....	33
6. Erfaringer med og oppfatninger om terror.....	35

## Innledning

Politidirektoratets landsomfattende innbyggerundersøkelse kartlegger og beskriver innbyggernes oppfatninger av politiet. Undersøkelsen avdekker politiets omdømme i befolkningen, herunder befolkningens tillit til politiet, oppfatninger av politiet på en rekke virksomhetsområder, opplevelse av trygghet og bekymring for kriminalitet, samt en rekke forhold rundt kontakt med politiet. Liknende undersøkelser har vært gjennomført i 2004, 2006, 2008, 2009, 2010, 2012, 2014, 2015 og 2016.

I denne rapporten oppsummerer vi de viktigste funnene samlet sett. For detaljer om det enkelte politidistrikt, og utvikling over tid for hvert politidistrikt, henviser vi til de enkelte distriktsrapportene.

Ipsos har stått for gjennomføring og analyse av undersøkelsen i 2017, 2016, 2015 og 2014. Kontaktperson i Politidirektoratet er Espen Frøyland ([espen.froyland@politiet.no](mailto:espen.froyland@politiet.no)). Kontaktperson i Ipsos er Kristin Pran ([kristin.pran@ipsos.com](mailto:kristin.pran@ipsos.com)).

## Sammendrag

I årets undersøkelse ser vi en styrking av befolkningens tillit til politiet sammenlignet med i fjor. Samlet sett har 83 prosent av befolkningen svært eller ganske stor tillit til politiet, noe som er en økning på to prosent. Det er særlig andelen som har svært stor tillit som øker. Den samme utviklingen finner vi også i de fleste av distriktene.

I undersøkelsen måles befolkningens inntrykk av politiet på ulike områder. Inntrykk av politiet er forbedret på alle områdene vi måler sammenlignet med i fjor. Som tidligere år har størst andel av befolkningen best inntrykk av politiets evne til å behandle folk med respekt, mens færrest har godt inntrykk av politiet når det gjelder å pågripe personer som har begått innbrudd. Det er relativt store forskjeller mellom politidistriktene på noen av disse områdene. For eksempel er det store variasjoner i befolkningens inntrykk av at politiet kommer raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse.

Så godt som hele befolkningen (95%) føler seg meget eller ganske trygge i Norge. Det er bare små forskjeller mellom politidistriktene. I befolkningen som helhet ser vi også en økning i andelen som føler seg meget trygge.

Når det gjelder grad av bekymring for å bli utsatt for kriminalitet, er det i år en liten nedgang i andelen som er bekymret. For første gang er nettsvindel den hendelsen flest er bekymret for å bli utsatt for, og 1 av 3 er bekymret for dette. Tidligere har det vært størst bekymring for trafikkfarlige hendelser. Fremdeles er en drøy fjerdedel bekymret for trafikkfarlige hendelser, mens like mange er bekymret for å bli utsatt for identitetstyveri. Befolkningen i Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt er noe mer bekymret enn i øvrige distrikter når det gjelder de fleste hendelser. Det er også relativt store forskjeller mellom undergrupper når det gjelder hva man bekymrer seg for. Blant annet er kvinner i større grad enn menn bekymret for å bli utsatt for vold. Også aldersforskjeller er tydelige. Selv om den yngste aldersgruppen (18-24 år) generelt er minst bekymret, er denne gruppen mer bekymret for å bli utsatt for voldtekt eller andre seksuelle overgrep enn eldre aldersgrupper. Personer med innvandrerbakgrunn er i større grad enn øvrig befolkning bekymret for hatkriminalitet.

Befolkningen mener generelt at politiet har meget eller ganske god evne til å håndtere saker som trafikkfarlige hendelser, ordensforstyrrelser, ran og vold eller trusler om vold. Omtrent to av tre svarer meget eller ganske god håndteringsevne for disse områdene. De områdene hvor flest mener politiet har meget eller ganske dårlig håndteringsevne, er tyveri eller innbrudd i bolig, hæververk, og tyveri på offentlig sted. Når det gjelder områder som identitetstyveri, svindel på nett, tyveri på offentlig sted og utpressing, er det større usikkerhet. Relativt lave andeler mener politiets håndteringsevne er god, men sammenlignet med andre områder er det større andeler som ikke vet eller svarer verken god eller dårlig håndteringsevne. Ulike former for kriminalitet på nettet er altså blant de områdene med lavest andel godt inntrykk (omtrent 1 av 3). Unntaket er sexovergrep på nettet, hvor 50 prosent har et meget eller ganske godt inntrykk av politiets håndteringsevne.

Befolkningens kontakt med politiet har vært ganske stabil i de tre foregående år. I år har andelen gått noe ned. Totalt 56 prosent av befolkningen oppgir å ha vært i kontakt med politiet i år. En tredjedel oppgir å ha hatt kontakt i forbindelse med praktiske gjøremål som

for eksempel fornyelse av pass. En av fem oppgir å ha blitt stoppet av politiet mens de kjørte bil. Samvariasjonen mellom typen kontakt og fornøydhetsgrad med kontakt er omtrent som i fjorårets undersøkelse: 86 prosent av de som har hatt kontakt i forbindelse med praktiske gjøremål, har vært fornøyd med kontakten. Bare 60 prosent av de som har levert en anmeldelse, har vært fornøyd med kontakten. Blant de som var misfornøyd med kontakten, oppga halvparten at det enten var fordi de «ikke fikk nødvendig hjelp av politiet» eller fordi «Politiet ikke tok saken alvorlig nok».

En av tre nordmenn oppgir å ha opplevd kriminalitet i året som gikk. I fjor oppga en av fire å ha vært utsatt for kriminalitet. Disse to resultatene kan imidlertid ikke sammenliknes direkte fordi det i år spørres om trafikkfarlige hendelser i tillegg til andre former for kriminalitet. Det er også trafikkfarlige hendelser flest oppgir å ha vært utsatt for (17 prosent).

Den andelen av kriminelle handlinger som anmeldes, varierer svært mye med typen kriminalitet. Tyveri og ran anmeldes i omtrent 70 prosent av tilfellene, mens nettsvindel, nettrakassering og sexovergrep på nettet anmeldes i langt mindre grad. Aller lavest er trafikkfarlige hendelser, som anmeldes i 1 av 10 tilfeller. De vanligste grunnene til ikke å anmelde er at saken var liten eller at saken forventes henlagt eller nedprioritert.

I årets undersøkelse er det for første gang stilt spørsmål om terror. Folks erfaring med terror på norsk jord de siste ti årene er som ventet svært ulik i de forskjellige distriktene, og klart høyest i distriktene Oslo og Øst. Respondenter under 40 år oppgir også en signifikant større erfaring med terror på norsk jord. Erfaringen med terror i utlandet er størst blant respondenter med innvandrerbakgrunn (begge foreldre født i utlandet).

38 prosent er meget eller ganske bekymret for at et terrorangrep vil inntreffe i Norge. 45 prosent tror politiet i Norge ville kunne håndtere et terrorangrep meget eller ganske godt. Bekymringen for terror i Norge, samt tilliten til at politiet kan håndtere terror, er i det store og hele jevnt fordelt mellom politidistrikter og mellom demografiske grupper.

# 1 Prosjektinformasjon

## 1.1 Bakgrunn og formål

Politiet skal sørge for trygghet, lov og orden i samfunnet. Støtte i befolkningen er derfor viktig for en velfungerende polititjeneste. Politiets innbyggerundersøkelse har til hensikt å kartlegge innbyggernes oppfatninger av politiet i Norge. Undersøkelsen kartlegger politiets omdømme i befolkningen, opplevelse av trygghet og bekymring for kriminalitet, samt en rekke forhold rundt kontakt med politiet. Resultatene vil inngå som et kunnskapsgrunnlag for utvikling og styring av politiet.

Liknende undersøkelser har vært gjennomført i 2004, 2006, 2008, 2009, 2010, 2012, 2014, 2015 og 2016. I rapporten vil tidsserier tas med i den grad det er mulig å se på utvikling over tid. Det er imidlertid gjort en del endringer både i undersøkelsen og politiets struktur de siste årene, noe som gjør visse sammenligninger over tid vanskelig. Blant annet ble antallet politidistrikter redusert fra 27 til 12 fra 1. januar 2016, og det er også gjort noen endringer i spørsmålsformulering og svarskalaer mellom hver gjennomføring.

## 1.2 Målgruppe, metode og gjennomføring

Målgruppen for undersøkelsen er befolkningen i Norge, 18 år eller eldre. Det er totalt gjennomført 5456 intervjuer per telefon. Det er gjennomført mellom 370 og 377 intervjuer i hvert politidistrikt, med unntak av Oslo hvor det er gjort 1364 intervjuer. Det er i tillegg benyttet kvoter på kjønn og alder for å sikre en sammensetning av utvalget som i størst mulig grad stemmer overens med sammensetningen av befolkningen.

	Kjønn		Alder				Landsdel				
	Mann	Kvinne	18- 24	25- 39	40- 59	60+	Oslo	Øst-landet ellers	Vest-landet	Midt-Norge	Nord-Norge
5472 intervjuer	52 %	48 %	16 %	26 %	33 %	26 %	23 %	26 %	17 %	14 %	21 %

	Utdanning				Husstandsinnpekt		
	Grunnskole	VGS	Uni/Høysk., lav	Uni/Høysk., høy	Under 500'	600'- 800'	Over 800'
5472 intervjuer	10 %	38 %	29 %	23 %	22 %	21 %	39 %

Utvalget er trukket fra Ipsos' befolkningsbase levert av Bisnode Matchit. Intervjuene er gjennomført på telefon av Ipsos telefonavdeling. Datainnsamlingen fant sted i tidsrommet 6. september - 9. oktober 2017 og ble gjennomført på kveldstid.

Resultatene av undersøkelsen er vektet etter populasjonens fordeling på kjønn, alder og fylke, samt fordeling på utdanningsbakgrunn i henhold til SSBs befolkningsstatistikk (grunnskole/videregående og universitet/høgskole). Resultatene kan derfor betraktes som

landsrepresentative med hensyn til kjønn, alder, bosted og utdanning på nasjonalt nivå, samt representative med hensyn til kjønn, alder og utdanning innenfor det enkelte politidistrikt. Vektingen har fulgt samme prosedyre som i 2014, 2015 og 2016.

### 1.3 Spørreskjema

Som nevnt over ble det gjort endringer i skjema før fjorårets undersøkelse, og det er ytterligere revidert i år. Årets undersøkelse inneholder spørsmål om følgende områder:

- Tillit til politiet
- Inntrykk av politiet på sentrale virksomhetsområder
- Opplevd trygghet
- Bekymring for å bli utsatt for kriminelle hendelser
- Inntrykk av politiets håndtering av hendelser
- Kontakt med politiet, inkludert vurdering av kontakten
- Oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet
- Kartlegging av andelen som har blitt utsatt for kriminalitet det siste året
- Tilbøyelighet til å anmelde kriminelle forhold
- Terror (nytt)

### 1.4 Rapportering

Denne rapporten inneholder en presentasjon av resultatene på nasjonalt nivå og distriktsnivå. Forskjeller mellom undergrupper er kommentert der resultatene er av vesentlig interesse og forskjellene er statistisk signifikante. Rapporten inneholder grafikk som viser nedbrytninger på politidistrikt for spørsmål hvor antallet svar er tilstrekkelig for å sikre akseptable feilmarginer. Rapporten inneholder referansetall fra fjorårets gjennomføring av undersøkelsen der det er hensiktsmessig. Det er også utarbeidet egne rapporter for hvert av politidistriktene, hvor mer detaljert informasjon og nedbrytninger på gamle distriktsnivå foreligger.

### 1.5 Statistisk usikkerhet

Alle utvalgsundersøkelser er beheftet med usikkerhet. Dette skyldes at man kun intervjuer et utvalg av den populasjonen man er interessert i å studere. Resultatene er derfor beheftet med feilmarginer, som må tas med i betraktningen når resultatene tolkes.

Tabellen med feilmarginer under angir et intervall for prosentresultater som med 95 prosent sannsynlighet inneholder det sanne resultat. For eksempel vil den sanne verdien for et svar på 50 prosent med 1000 intervju med en sannsynlighet på 95 prosent ligge mellom 46,8 og 53,2 prosent. Feilmarginen er her +/- 3,2 prosentpoeng. Feilmarginene for et prosentresultat på 50 og et utvalg på 500 intervju ligger mellom 45,5 og 54,5 prosent (+/- 4,5 prosentpoeng).

Matrisen viser at feilmarginene øker jo mindre utvalget er (antall intervju), og jo nærmere prosentresultatet er 50 prosent.

Feilmargintabell:

Antall intervju	Prosentresultat				
	50 %	25/75 %	10/90 %	5/95 %	
25	20,4 %	17,7 %	12,2 %	8,9 %	
50	14,3 %	12,4 %	8,6 %	6,2 %	
100	10,1 %	8,7 %	6,0 %	4,4 %	
200	7,1 %	6,1 %	4,3 %	3,1 %	
300	5,8 %	5,0 %	3,5 %	2,5 %	
350	5,2 %	4,5 %	3,1 %	2,3 %	Politidistrikt
400	5,0 %	4,3 %	3,0 %	2,2 %	
500	4,5 %	3,9 %	2,7 %	2,0 %	
600	4,1 %	3,5 %	2,5 %	1,8 %	
700	3,8 %	3,3 %	2,3 %	1,6 %	
800	3,5 %	3,1 %	2,1 %	1,5 %	
900	3,3 %	2,9 %	2,0 %	1,5 %	
1000	3,2 %	2,7 %	1,9 %	1,4 %	
1400	2,7 %	2,3 %	1,6 %	1,2 %	Oslo politidistrikt
2000	2,2 %	1,9 %	1,3 %	1,0 %	
3000	1,8 %	1,6 %	1,1 %	0,8 %	
4000	1,6 %	1,4 %	0,9 %	0,7 %	
5000	1,4 %	1,2 %	0,8 %	0,6 %	Nasjonale tall

For denne undersøkelsen er det tre sett med feilmarginer som er mest relevante. For politidistriktene med ca. 350 intervjuer (alle unntatt Oslo) ligger feilmarginene mellom +/- 5,2 og 2,3 prosentpoeng. For Oslo politidistrikt er feilmarginene mellom +/- 2,7 og 1,2 prosentpoeng, mens de for totalutvalget nasjonalt ligger mellom +/- 1,4 og 0,6 prosentpoeng.

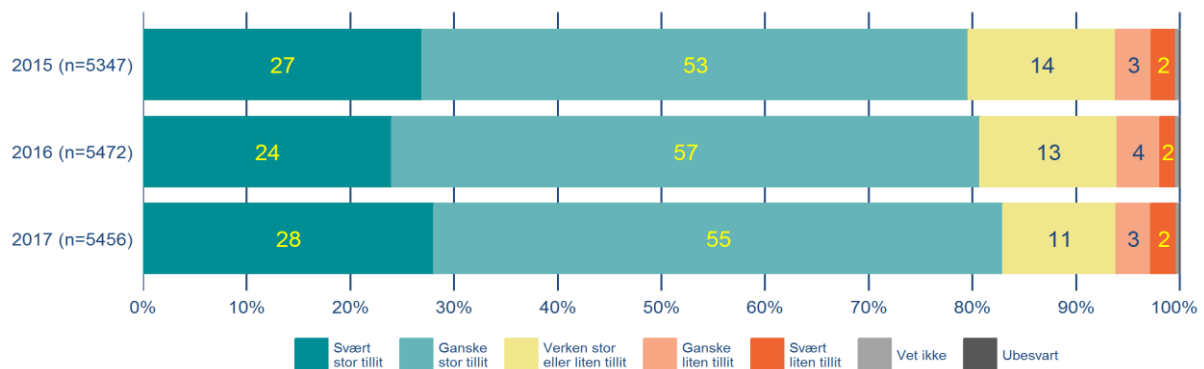


## 2. Tillit til og inntrykk av politiet

### 2.1 Tillit til politiet

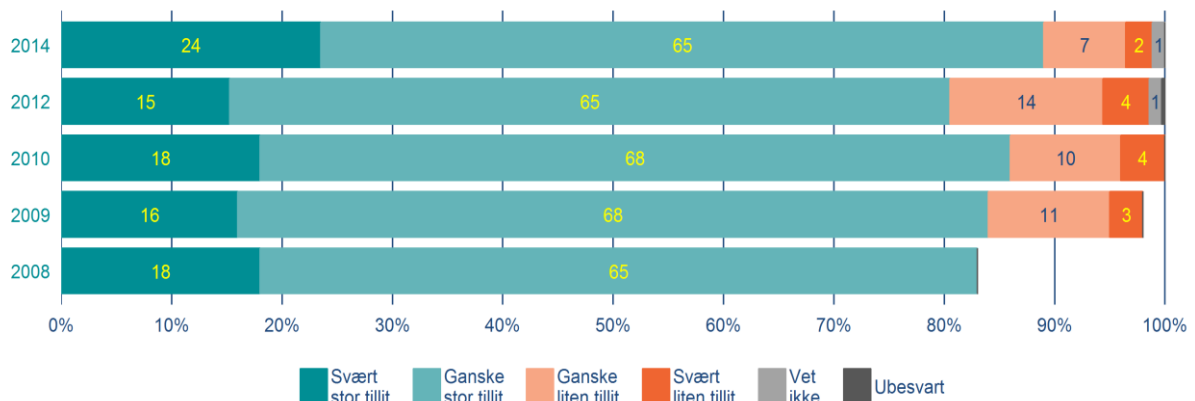
Tilliten til politiet i 2017 er styrket sammenlignet med 2015 og 2016. Andelen som har svært eller ganske stor tillit er nå 83 prosent, sammenlignet med 81 prosent i 2016 og 80 prosent i 2015. Økningen på 2 prosentpoeng fra 2016 er statistisk signifikant. Andelen som har svært stor tillit er imidlertid fire prosentpoeng høyere enn fjoråret, samtidig som andelen som har ganske liten tillit har blitt redusert med ett prosentpoeng.

**Figur 2.1: Alt i alt, hvor stor tillit har du til politiet?**



Figur 2.2 viser utvikling i tillit for perioden 2008-2014. Svarskalaen ble endret i 2015, og svarene kan derfor ikke direkte sammenlignes før og etter endringen.

**Figur 2.2: Alt i alt, hvor stor tillit har du til politiet? Utvikling 2008-2014**



I likhet med fjoråret er det høyere tillit til politiet blant kvinner enn menn. 87 prosent av kvinnene har svært eller ganske stor tillit, mens 79 prosent av mennene svarer det samme. Samtidig er det flere menn enn kvinner som har liten tillit. Det er marginale forskjeller mellom personer med ulikt utdanningsnivå. De forskjellene som fremkommer er personer med

universitet- eller høyskoleutdanning av lavere grad, som ligger gjennomsnittlig 8 prosentpoeng over andre utdanningsgrupper når det gjelder andel som har svært eller ganske stor tillit til politiet. Det er samtidig ingen signifikante forskjeller mellom personer som har foreldre med innvandrerbakgrunn og personer som ikke har det.

På linje med tidligere år er det også forskjell i tilliten blant de som har vært utsatt for én eller flere kriminelle hendelser det siste året og de som ikke har opplevd noe kriminelt. I gjennomsnitt har 73 prosent av de som har opplevd noe kriminelt stor tillit til politiet, mens 12 prosent har liten tillit. Til sammenligning har 85 prosent av de som ikke har vært utsatt for kriminelle hendelser stor tillit, mens 5 prosent har liten tillit. Blant de med lavest tillit finner vi de som har vært utsatt for ran, vold eller hatkriminalitet, samt de som har vært utsatt for innbrudd eller hærverk, der totalt 15 prosent har svart «ganske liten» eller «svært liten» tillit.

Det er ingen signifikant forskjell mellom de som har blitt kontaktet av politiet, de som selv har tatt kontakt, de som har tatt kontakt på grunn av akutt behov og de som ikke har tatt kontakt. Det er imidlertid en tendens til at de som har tatt kontakt når de har hatt akutte behov har noe lavere grad av tillit, samtidig som det er en litt høyere andel blant de som selv har blitt kontaktet av politiet som har «svært stor tillit».

Resultatene viser en tydelig sammenheng mellom inntrykket av demokratiet i Norge (systemtillit) og tillit til politiet. Det samme mønsteret finner vi når det gjelder trygghet der man ferdes, der det er en tydelig sammenheng mellom høy trygghetsfølelse og høy tillit til politiet, og tilsvarende mellom lav trygghetsfølelse og lav tillit til politiet. Blant de med stor tillit til politiet, er det 97 prosent som føler seg trygg der man bor og ferdes. Tilsvarende tall blant dem med liten tillit til politiet er 73 prosent.

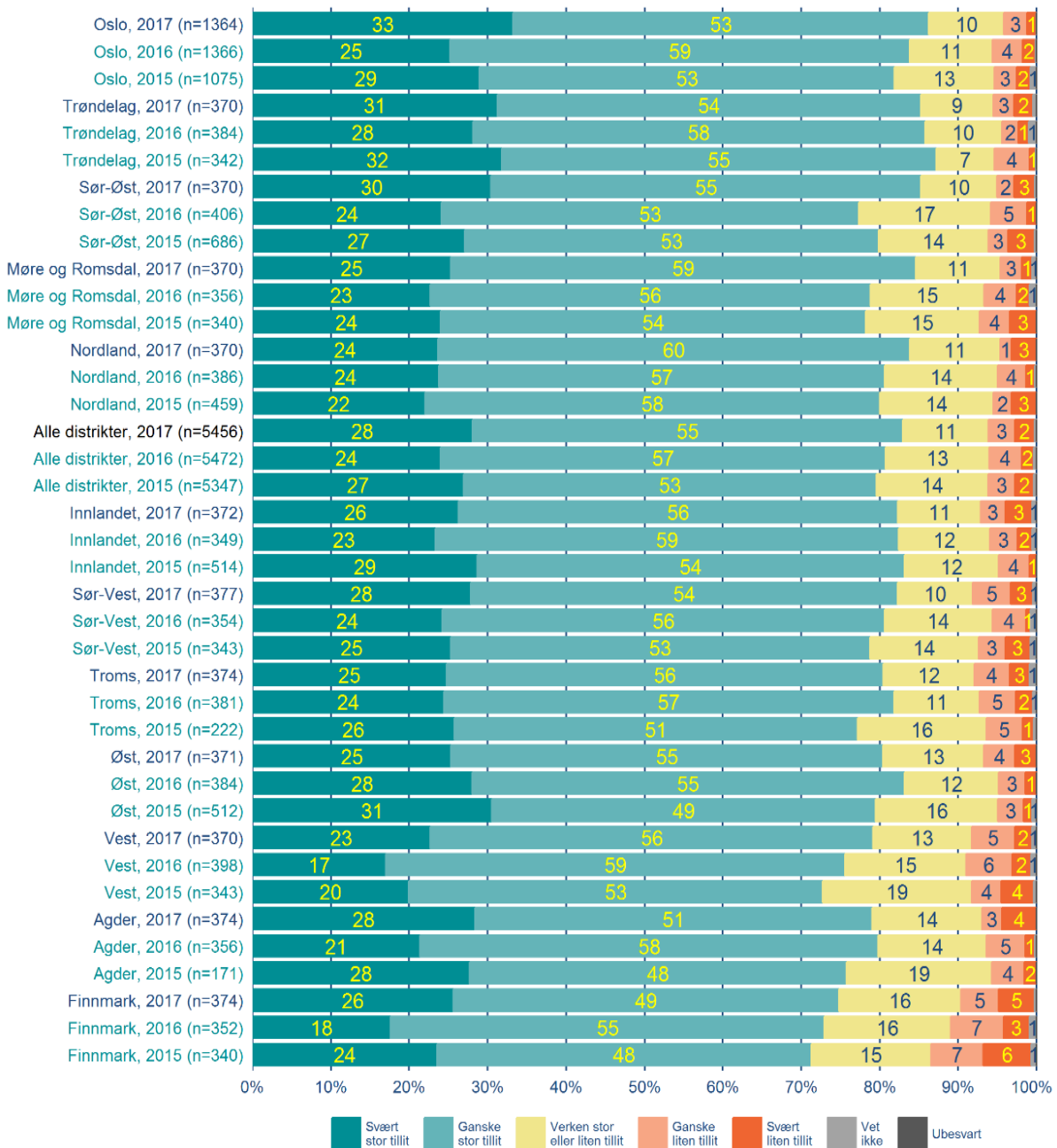
### Variasjon mellom ulike politidistrikter

Figur 2.3 viser tillit fordelt på politidistrikt for 2015, 2016 og 2017. Ingen av distriktene opplever signifikante endringer i den samlede tilliten (svært og ganske stor) til politiet. Som vi har sett, har styrken i tilliten til politiet økt i årets måling. Det betyr at vi i befolkningen ser en økning i andelen som har svart at de har *svært stor tillit* til politiet. Dette gjelder for samtlige distrikt, utenom Nordland som ligger på samme nivå som i fjor, og Øst som har sunket med 2 prosentpoeng.

Årets resultater viser at Oslo har forbigått Trøndelag som det distriktet der befolkningen rapporterer høyest tillit til politiet. Men både Oslo og Trøndelag politidistrikt har høyere andeler som svarer *svært stor tillit* sammenlignet med fjoråret. Oslo har gått frem med 8 prosentpoeng, mens tilsvarende tall for Trøndelag er 3 prosentpoeng. Også Sør-Øst politidistrikt har hatt stor fremgang i årets undersøkelse.

Selv om Finnmark er det politidistriktet hvor innbyggerne rapporterer lavest tillit til politiet, har distriktet hatt en positiv utvikling sammenlignet med 2016. Vi ser en økning på 8 prosentpoeng blant de som har *svært stor tillit* til politiet. Det gjør Finnmark, sammen med Oslo, til de to distriktene med størst fremgang i 2017.

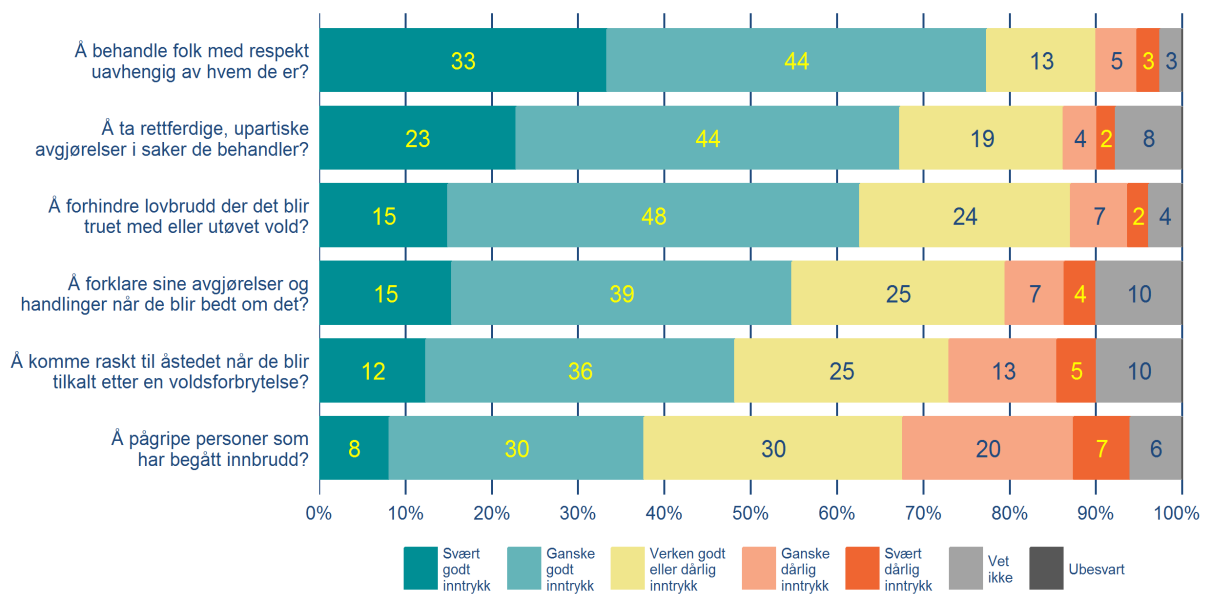
Figur 2.3: Alt i alt, hvor stor tillit har du til politiet? Distriktsfordeling 2016 og 2017



## 2.2 Inntrykk av politiet på ulike områder

Befolkningens inntrykk av en organisasjon er sentralt for det helhetlige omdømmet, ettersom et godt inntrykk er en viktig forutsetning for tillit. Som foregående år viser resultatene at inntrykket av politiet på ulike områder er varierende, og rangeringen mellom disse områdene har ikke endret seg siden fjoråret. I likhet med 2016 har befolkningen best inntrykk av politiet når det gjelder «å behandle folk med respekt uavhengig av hvem de er», mens færrest har godt inntrykk av politiets evne til å «på gripe personer som har begått innbrudd». Resultatene for 2017 viser imidlertid en forbedring blant andelen med godt inntrykk, og dette gjelder for alle de seks områdene som måles i undersøkelsen. Disse kan ses i tabell 2.1.

**Figur 2.4: Hvor godt eller dårlig inntrykk har du av politiet når det gjelder ...?**



Kvinner har et gjennomgående bedre inntrykk av politiet enn menn. Tilsvarende finner vi en overvekt av menn blant dem som har dårligst inntrykk på de ulike områdene.

Kjønnforskjellene er særlig store når vi ser på andelen som har godt inntrykk av politiet på områdene «å på gripe personer som har begått lovbrudd» og «å forklare sine avgjørelser og handlinger når de blir bedt om det».

Årets undersøkelse viser signifikante aldersforskjeller for andelen som har svart «svært godt inntrykk». Yngre aldersgrupper har signifikant bedre inntrykk, særskilt aldersgruppen «17-29» år. Samtidig har denne aldersgruppen overordnet bedre inntrykk når det gjelder politiets evne til «å på gripe personer [...]», «å forklare sine avgjørelser [...]» og «å forhindre lovbrudd [...]» sammenlignet med eldre aldersgrupper. Videre ser vi at den eldste aldersgruppen «60+» har signifikant høyere sannsynlighet for å ha «ganske dårlig inntrykk» når det gjelder politiets evne til «Å komme raskt til åstedet [...]» og «Å på gripe personer [...]».

Det er en sterk sammenheng mellom inntrykket av politiet på de forskjellige områdene og graden av tillit til politiet. De som har stor tillit til politiet har også godt inntrykk av politiet på alle de seks områdene. Det er spesielt mange av dem med høy tillit som også har godt

inntrykk av politiets evne til «Å behandle folk med respekt [...]». Tilsvarende har de med verken stor eller liten tillit eller liten tillit i langt større grad dårlig inntrykk. Blant dem med lav tillit er det flere som har dårlig inntrykk av politiets evne til «Å pågripe personer [...]».

Vi finner en tilsvarende sammenheng mellom inntrykket av politiet på de ulike områdene, og i hvor godt eller dårlig man mener demokratiet i Norge fungerer. De som mener demokratiet fungerer godt har i større grad godt inntrykk, og omvendt har de som mener demokratiet fungerer dårlig et tilsvarende dårlig inntrykk av politiet.

Tabell 2.1 viser andelen med godt inntrykk av politiet fordelt på de tolv politidistriktene. Blå og røde ruter markerer at det er statistisk signifikant forskjell på andelen med godt inntrykk i det gjeldende distriktet sammenlignet med befolkningen i sin helhet. Blå rute markerer høyere andel med godt inntrykk i distriktet, mens rød rute markerer lavere andel.

**Tabell 2.1: Andel svært + ganske godt inntrykk av politiet på ulike områder fordelt på distrikt**

Hvor godt eller dårlig inntrykk har du av politiet når det gjelder....?	Total (n=5456)	Agder (n=374)	Finmark (n=374)	Innlandet (n=372)	Møre og Romsdal (n=370)	Nordland (n=370)	Oslo (n=1364)	Sør-Vest (n=377)	Sør-Øst (n=370)	Troms (n=374)	Trøndelag (n=370)	Vest (n=370)	Øst (n=371)
Å forhindre lovbrudd der det blir truet med eller utøvet vold?	63	63	52	57	65	60	67	62	66	63	63	61	59
Å pågripe personer som har begått innbrudd?	38	41	38	32	41	38	37	34	39	44	45	34	36
Å komme raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse?	48	40	34	38	42	40	59	47	52	44	48	49	47
Å behandle folk med respekt uavhengig av hvem de er?	77	77	78	79	77	77	79	77	77	72	80	75	76
Å ta rettfærdige, upartiske avgjørelser i saker de behandler?	67	63	61	69	68	66	69	68	67	66	70	62	69
Å forklare sine avgjørelser og handlinger når de blir bedt om det?	55	51	54	57	53	55	57	57	54	52	59	50	55

Røde ruter: signifikant lavere andel godt inntrykk enn gjennomsnittet

Blå ruter: signifikant høyere andel godt inntrykk enn gjennomsnittet

Distriktene med gjennomsnittlig best inntrykk er Oslo og Sør-Øst. Befolkningen i disse distriktene har signifikant bedre inntrykk av politiet når det gjelder «Å forhindre lovbrudd [...]» og «Å komme raskt til åstedet [...]». Trøndelag er på sin side det distriktet som har best inntrykk av politiets evne til «Å pågripe personer som har begått innbrudd».

Sammenligner man resultatene med fjorårets undersøkelse, ser man at politidistrikt Sør-Vest og Trøndelag ikke lenger har signifikant bedre inntrykk enn andre distrikter i årets undersøkelse. På den andre siden har distrikt Vest opplevd en forbedring og ligger nærmere gjennomsnittet. I 2016 hadde distrikt Vest gjennomsnittlig dårligere inntrykk av politiet på fem av seks områder. I 2017 er tallet redusert til to av seks områder, «Å ta rettferdige, upartiske avgjørelser [...]» og «Å forklare sine avgjørelser og handlinger [...]». I årets undersøkelse er det derimot Innlandet som skiller seg ut som det distriktet med dårligst inntrykk av politiet. Innlandet har signifikant dårligere inntrykk av politiet når det gjelder «Å forhindre lovbrudd [...]», «Å pågripe [...]» og «Å komme raskt [...]» sammenlignet med andre distrikter.

Som i 2016 er det tydelige forskjeller når det gjelder inntrykket av at politiet kommer raskt til åstedet. Finnmark og Innlandet har markant dårligst inntrykk av politiets evne til å komme raskt til åstedet, selv om utviklingen ser ut til å gå i riktig retning. Inntrykket av politiet på dette området er bedre enn i 2016 i alle distrikter med unntak av i Nordland og Sør-Vest hvor en litt lavere andel som har godt inntrykk, og i Agder hvor andelen er uendret fra i fjor.

## 3 Trygghet

### 3.1 Opplevd trygghet i nærområdet

Det siste året har vi sett en svak økning i følelsen av trygghet i befolkningen. Selv om den samlede andelen som opplever stor grad av trygghet (meget + ganske trygg) ikke har endret seg stort siden 2016, har imidlertid styrken på trygghetsfølelsen gått frem med 4 prosentpoeng i 2017. 95 prosent føler seg trygge der de bor og ferdes, mens kun 1 prosent har følelsen av å være utrygg. 65 prosent oppgir at de føler seg meget trygge, mens 30 prosent føler seg ganske trygge.

Trygghetsfølelsen er jevnt høy i alle aldersgrupper og blant begge kjønn, men det er noen signifikante gradforskjeller. For det første føler menn seg oftere «meget trygge» (71 %) i forhold til kvinner (60 %), mens kvinner føler seg oftere «ganske trygge» (34 %) i forhold til menn (25 %). Vi finner også signifikante gradforskjeller mellom ulike aldersgrupper. Aldersgruppen 40-59 år er i større grad «meget trygge» sammenlignet med andre aldersgrupper. De over 60 år har signifikant lavere andel «meget trygge» enn andre aldersgrupper, men har derimot høyere andel som føler seg «ganske trygge».

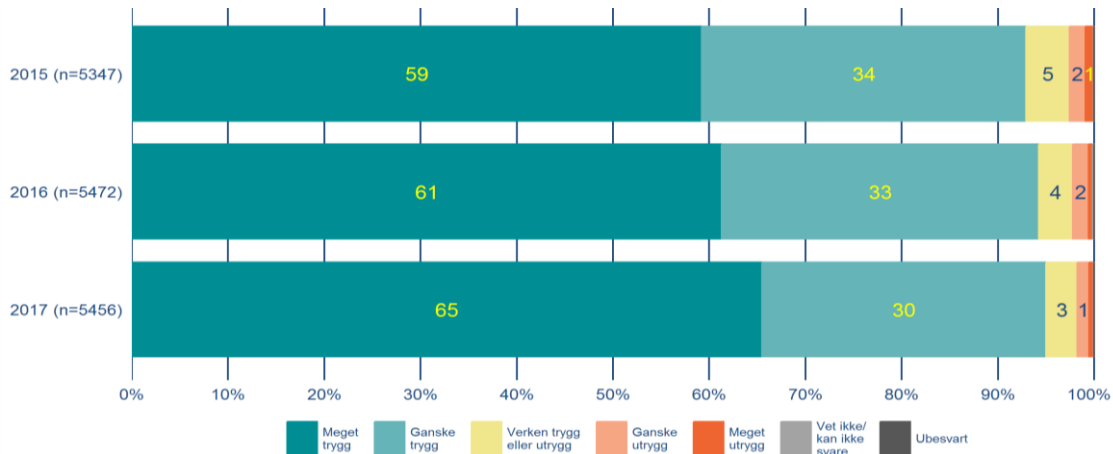
Det er også samvariasjon mellom utdanningsnivå og trygghet, hvor vi ser at både andelen som føler seg trygg øker i takt med utdanningsnivå. Jo høyere utdanning, desto flere som føler seg «meget trygge» der de bor og ferdes. Personer med grunnskole og VGS som høyeste utdanning har signifikant lavere trygghetsfølelse enn gjennomsnittet, henholdsvis 55 og 62 prosent. I kontrast har de med høyere utdanning (høyere grad) signifikant høyere trygghetsfølelse, totalt 73 prosent.

Videre er det signifikant flere som føler seg utrygge der de bor og ferdes blant de som har lavere inntektsnivåer. De med under 500 000 i årlig inntekt har signifikant lavere andel som føler seg «meget trygge» (58 %), mens tilsvarende andel blant personer som har en årsinntekt på over 800 000 er signifikant høyere (74 %) enn gjennomsnittet.

Resultatene viser en samvariasjon mellom å ha blitt utsatt for kriminalitet, og det å føle seg trygg der man bor og ferdes. De som ikke har blitt utsatt for kriminalitet i noen form føler seg signifikant mer «meget trygge» enn de som har blitt utsatt for kriminalitet. Spesielt er det de som har opplevd «Ran, vold eller hatkriminalitet» som føler seg mindre trygge. Videre viser resultatene at personer som har tatt kontakt med politiet ved «Akutt behov» har noe mindre trygghetsfølelse, enn personer som har hatt kontakt med politiet på andre måter.

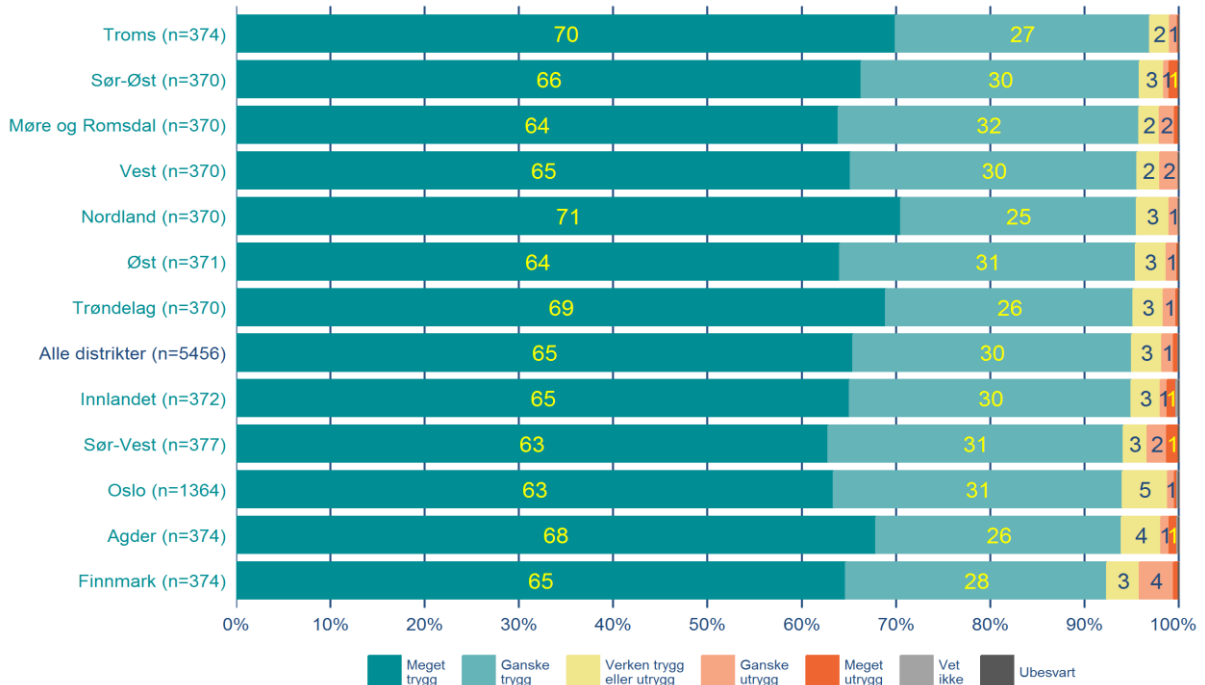
Samtidig tyder resultatene på at de som har innvandrerbakgrunn føler seg litt mindre trygge enn befolkningen som helhet. Der hvor begge foreldre har innvandrerbakgrunn, er det signifikant færre som føler seg «meget trygge» (59 %) sammenlignet med personer uten innvandrerbakgrunn (66 %).

**Figur 3.1: Hvor trygg eller utrygg føler du deg der du bor og ferdes?**



Det er tydelig at trygghetsnivået i den norske befolkning er høyt, og dette gjenspeiles i de ulike distriktene. Det er små forskjeller i opplevd trygghetsfølelse mellom distriktene (andel som føler seg meget eller ganske trygg). Differansen mellom Troms, som har den høyeste andelen på 97 prosent, og Finnmark, som har den laveste på 93 prosent, er på bare 4 prosentpoeng.

**Figur 3.2: Hvor trygg eller utrygg føler du deg der du bor og ferdes? Distriktsfordeling**

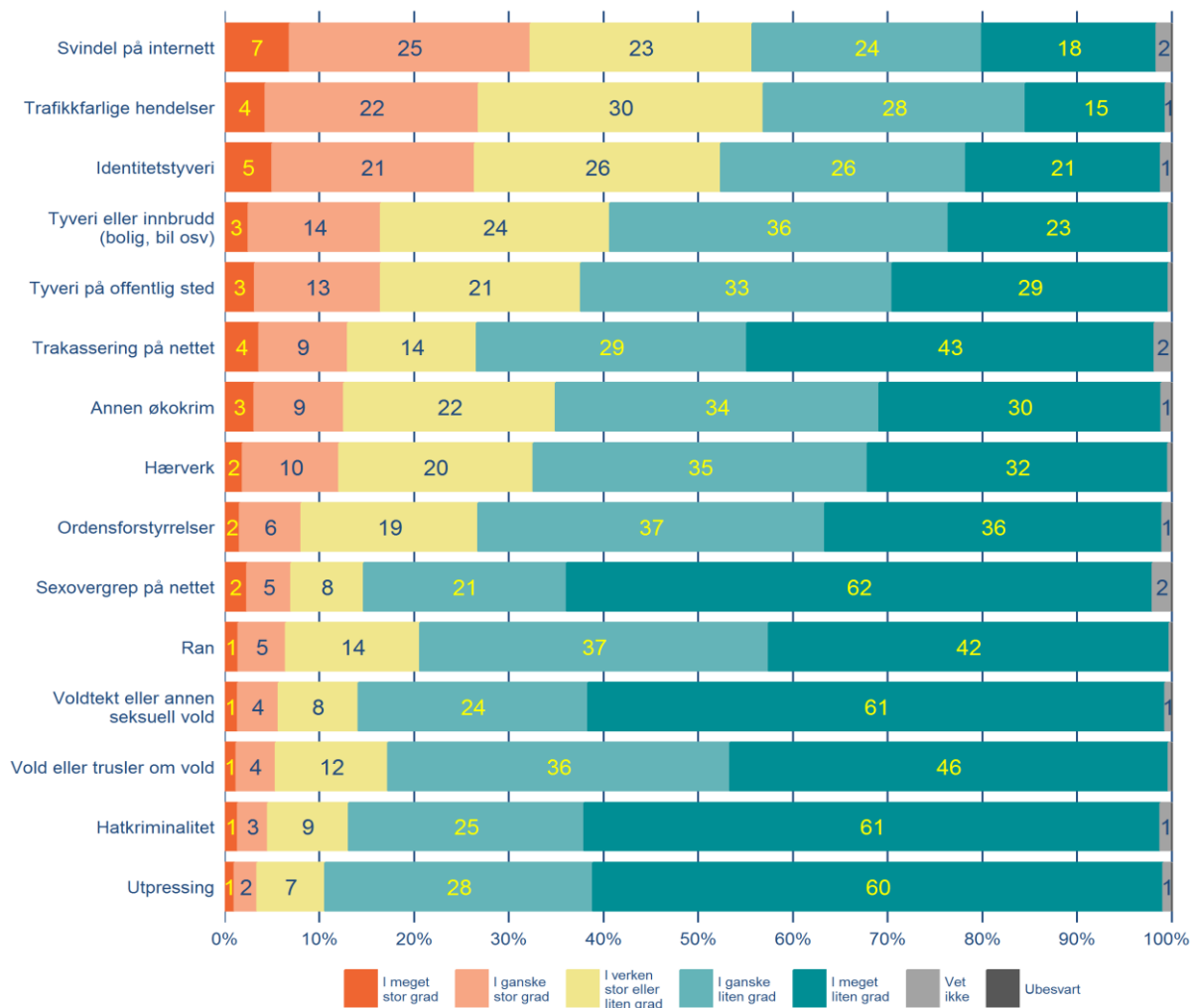




### 3.2 Bekymring for å bli utsatt for kriminalitet

Figur 3.3. viser i hvilken grad befolkningen er bekymret for at ulike hendelser skal skje dem selv. Totalt er 58 prosent av befolkningen i meget eller ganske stor grad bekymret for én eller flere av hendelsene vi spør om. Dette er en nedgang sammenlignet med foregående år (63 prosent i 2016 og 64 prosent i 2015). Nedgangen er til tross for at det i årets undersøkelse er lagt til ytterligere to hendelser sammenlignet med tidligere år. «Ran og utpressing» har blitt til to separate hendelser, samtidig som «Sexovergrep på nettet» er ny i årets undersøkelse. Det er 13,5 prosent som svarer at de ikke er bekymret for noen av hendelsene (i ganske eller meget liten grad bekymret). Det er en reduksjon på 2 prosentpoeng siden 2016.

**Figur 3.3: I hvilken grad er du bekymret for at følgende hendelser skal skje deg?**



1 av 3 er i meget eller ganske stor grad bekymret for å bli utsatt for nettsvindel. Bekymringen for nettsvindel har økt med 3 prosentpoeng fra 29 prosent i 2016 til 32 prosent i 2017, og er altså den hendelsen flest er bekymret for. Trafikkarfarlige hendelser har tidligere år vært den hendelsen flest har vært bekymret for, men i årets undersøkelse ser vi en nedgang i andelen som er bekymret for dette. Andelen har sunket fra 32 prosent i 2016 til 26 prosent i 2017, altså en nedgang på 6 prosentpoeng. Deretter følger identitetstyveri (26 %), tyveri eller innbrudd (17 %) og tyveri på offentlig sted (16 %). Utpressing er det færrest er bekymret for

(3%), tett etterfulgt av hatkriminalitet (4%). Det er verdt å merke seg at grov kriminalitet som vold (5%), voldtekt (5%) eller ran (6%) har lavere nivåer av bekymring i befolkningen. Det kan muligens skyldes at nettsvindel, trafikkfarlige hendelser og identitetstyveri vurderes som mer sannsynlig å bli utsatt for.

Innbyggerne i distriktene Oslo og Øst skiller seg ut ved å være mer bekymret enn totalbefolkningen når det gjelder de fleste hendelsene. Øst har i årets undersøkelse gått frem som det distriktet som har høyest andel bekymrede innbyggere. De bekymrer seg i større grad enn befolkningsgjennomsnittet for tyveri/innbrudd, trafikkfarlige hendelser, ran, lommetyveri og identitetstyveri. Politidistriktene som har lavest grad av bekymring er Vest, Troms og Sør-Øst.

I tråd med foregående undersøkelser, viser resultatene signifikante variasjoner mellom kjønn, der kvinner er gjennomgående mer bekymret enn menn for de fleste hendelser. Kvinnene bekymrer seg aller mest for svindel eller bedrageri på nett (35%), trafikkfarlige hendelser (31 %), identitetstyveri (29%), lommetyveri (20%) og vold (19%). Alle disse bekymringene er signifikant forskjellig fra menn. Menn er mest bekymret for svindel eller bedrageri på nett (30%), identitetstyveri (24%) og trafikkfarlige hendelser (22%). De største kjønnsforskjellene gjelder imidlertid bekymring for å bli utsatt for voldtekt. Blant kvinner er det 9 prosent som er meget eller ganske bekymret for å bli utsatt for voldtekt, mens andelen blant menn er 2 prosent.

Vi finner signifikante forskjeller mellom yngre og eldre aldersgrupper på en rekke punkter. Eldre (60+) og etablerte voksne (40-59 år) er mer bekymret for ran- og tyveriorienterte hendelser. Dette gjelder blant annet tyveri eller innbrudd, lommetyveri og identitetstyveri. Spesielt aldersgruppen 40-59 år signifikant mer bekymret for innbrudd, mens aldersgruppen over 60 år er signifikant mer bekymret for å bli ranet.

Alt i alt fremstår yngre aldersgrupper som mindre bekymret enn de eldre. Unntaket er deres bekymring for å bli utsatt for voldtekt eller andre seksuelle overgrep, der de skiller signifikant fra eldre aldersgrupper. 10 % av de mellom 18-24 år er bekymret for seksuelle overgrep, mens andelen for aldersgruppen 25-39 år er 7 %. Dette samsvarer med fjorårets resultater. Unge er også noe mer bekymret for å bli utsatt for trakassering på nett. På den andre siden er unge aldersgrupper signifikant mindre bekymret for trafikkfarlige hendelser, hærverk, identitetstyveri og svindel eller bedrageri på nett.

Selv om den totale andelen er liten, eksisterer det en reell bekymring for å bli utsatt for hatkriminalitet blant eldre (60+) og personer som har begge foreldre med innvandrerbakgrunn. Det er tre ganger så mange som er redd for hatkriminalitet blant personer med innvandrerbakgrunn (12%), sammenlignet med etnisk norske (4%). Et interessant funn er at personer med innvandrerbakgrunn har signifikant høyere andel som er «meget» bekymret for voldtekt, hærverk, lommetyveri, ran, svindel, trakassering og nettovergrep, sammenlignet med etnisk norske. Det er samtidig signifikant flere som er «ganske» bekymret for vold og utpressing blant personer som har to innvandrerforeldre.

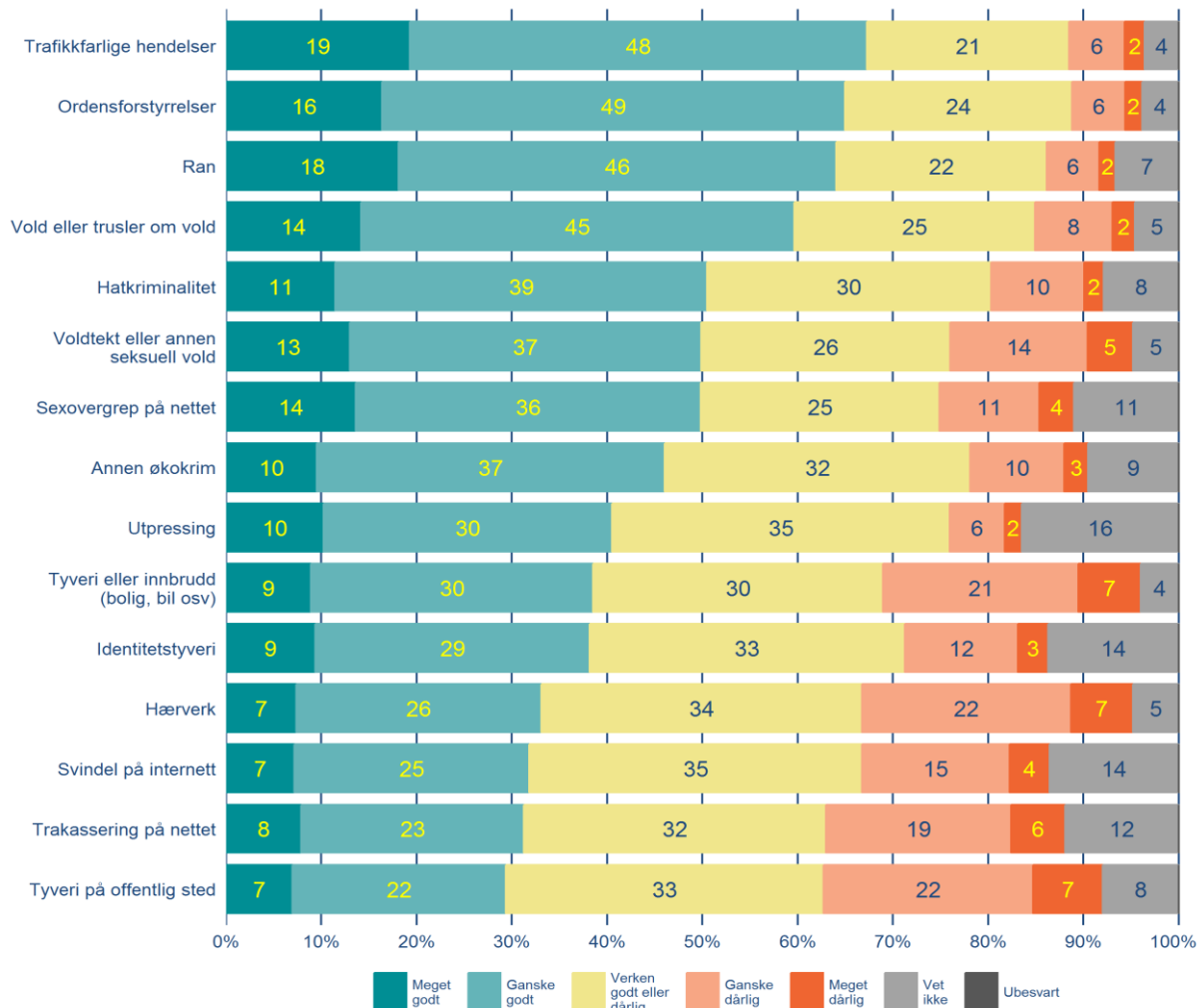
Avslutningsvis er det verdt å nevne at de som er utsatt for kriminalitet det siste året, også i større grad er bekymret for å bli utsatt for de fleste hendelsene sammenlignet med dem som ikke har vært utsatt for noe. Ikke overraskende er mange bekymret for gjentagelse, for eksempel har personer som tidligere har blitt utsatt for innbrudd høyere grad av bekymring for innbrudd i framtiden.

### 3.3 Inntrykk av politiets håndtering av ulike hendelser

Figur 3.4 viser hvordan befolkningen mener politiet håndterer de samme hendelsene som ble gjennomgått i forrige kapittel. Som i foregående år, ser vi at folk har størst tiltro til politiets evne til å håndtere trafikkfarlige hendelser. To av tre mener politiet håndterer dette godt. Trafikkfarligere hendelser er også en av de hendelsene folk er mest bekymret for. Generelt ser vi også at over halvparten av befolkningen har meget eller ganske godt inntrykk av politiets håndtering av ordensforstyrrelser, ran og voldsrelaterte hendelser.

På den andre siden har lavere andeler av befolkningen godt inntrykk av politiets håndtering av kriminelle hendelser som foregår på nett, slik som identitetstyveri, svindel og trakassering på nett. Men sammenlignet med 2016, ser vi en økning i andelen som mener politiet har god håndteringsevne både når det gjelder identitetstyveri og trakassering på nett.

**Figur 3.4 Hvor godt eller dårlig mener du politiet håndterer følgende trusler/problemer utfordringer/oppgaver?**



I tråd med høyere grad av bekymring, har personer som har vært utsatt for kriminalitet det siste året også generelt dårligere inntrykk av politiets evne til å håndtere de forskjellige sakene. Blant ulike aldersgrupper har de yngste best inntrykk av politiets generelle håndtering, mens kvinner har signifikant bedre inntrykk enn menn.

Vi ser at de som er mest bekymret for ulike hendelser også er mest misfornøyd med håndteringen. For eksempel er de to yngste aldersgruppene og kvinner mer misfornøyd med politiets håndtering av voldtektssaker. Samtidig er menn og aldersgruppen 40-59 signifikant mer misfornøyd med hendelser som tyveri/innbrudd, lommetyveri, identitetstyveri, svindel på nett, hærverk og trafikkfarlige hendelser. Dette samsvarer med hva denne gruppen har høyest grad av bekymring for. Det eneste unntaket er personer med to innvandrerforeldre, da disse er gjennomgående mer fornøyd med politiets håndtering av enkelte hendelser som de også er over gjennomsnittet bekymret for. Blant annet er de mer fornøyd med håndteringen av hærverk, svindel og lommetyveri.

### **Variasjoner mellom distrikter**

Politidistrikt Sør-Øst skiller seg ut som det distriktet hvor befolkningen har best inntrykk av politiets håndtering, og forbigår dermed Sør-Vest fra fjorårets undersøkelse. Distriktet er signifikant mer fornøyd på 7 av 15 de ulike kategoriene. Innbyggerne i Sør-Øst er vesentlig mer fornøyd med politiets håndtering av hendelser som ran, vold, hærverk, identitetstyveri, ordensforstyrrelser, hatkriminalitet og økonomisk kriminalitet.

Tett etterfulgt kommer distriktet Trøndelag, som også markerer seg som gjennomsnittlig mer fornøyd enn andre distrikter i totalt 5 kategorier. Innbyggerne i Trøndelag er spesielt fornøyd med politiets håndtering av hendelser som involverer vold, tyveri og innbrudd, svindel på internett og trafikkfarlige hendelser.

På den andre siden har distriktet Vest de mest misfornøyde innbyggerne Slik som i 2016, er innbyggerne i distrikt Vest signifikant mindre fornøyd i 5 av 15 kategorier. Disse er hendelser som vold, lommetyveri, ordensforstyrrelser, hærverk og tyveri/innbrudd. Blant disse var det kun «vold/trusler om vold» som var signifikant dårligere i 2016. Det vil si at på tross av at innbyggerne nå er mindre misfornøyde med enkelte saker enn i fjor, har disse sakene blitt erstattet av nye kategorier som likevel gjør distrikt Vest til det området med høyest grad av misnøye i årets undersøkelse.

Når det gjelder befolkningens oppfatning av politiets evne til å håndtere kriminelle hendelser som voldtekt og identitetstyveri, samt internettbaserte hendelser som nettsvindel og trakassering på nett, ser vi en del variasjoner mellom politidistriktene. Innbyggerne i Oslo, samt Asker og Bærum, mener i signifikant mindre fornøyd av politiets håndteringsevne på disse områdene. Utviklingen fra i fjor viser allikevel at utviklingen går i riktig retning og at andelen som mener politiet har god håndteringsevne av nettbasert- og andre former for ikke-fysisk kriminalitet har økt i hovedstaden i 2016.

**Tabell 3.1: Andel meget + ganske godt inntrykk av politiets håndtering av ulike trusler fordelt på distrikt**

	<b>Total (n=5456)</b>	Agder (n=374)	Finmark (n=374)	Innlandet (n=372)	Møre og Romsdal (n=370)	Nordland (n=370)	Oslo (n=1364)	Sør-Vest (n=377)	Sør-Øst (n=370)	Troms (n=374)	Trøndelag (n=370)	Vest (n=370)	Øst (n=371)
Vold / trusler om vold	<b>60</b>	56	53	62	60	59	59	62	64	60	65	56	56
Hatkriminalitet	<b>51</b>	50	50	53	49	47	48	47	58	50	51	48	51
Voldtekt / annen seksuell vold	<b>50</b>	51	45	54	50	52	46	49	52	51	51	48	51
Hærverk	<b>33</b>	35	36	34	35	32	32	32	38	37	36	26	32
Tyveri / innbrudd	<b>39</b>	41	43	36	44	36	38	39	41	45	43	33	35
Trafikkfarlige hendelser	<b>67</b>	67	61	64	69	65	67	70	69	71	73	66	64
Ordensforstyrrelser	<b>65</b>	62	63	64	66	66	66	66	71	68	66	61	60
Ran	<b>64</b>	69	58	65	61	57	65	64	68	66	67	61	61
Lommetyveri / annet tyveri på off. sted	<b>29</b>	29	30	30	33	25	29	30	30	30	32	23	32
Identitetstyveri	<b>38</b>	38	38	39	35	36	35	37	42	42	40	36	42
Svindel på internett	<b>32</b>	33	32	34	32	30	28	32	32	30	36	31	35
Annen svindel / øk. krim.	<b>46</b>	44	45	45	46	43	44	43	51	47	47	44	49
Trakassering på nettet	<b>31</b>	28	32	38	33	31	27	36	34	30	30	29	31
Utpressing	<b>41</b>	41	38	44	39	39	40	38	43	41	41	39	42
Nettovergrep	<b>50</b>	47	45	55	46	43	48	50	50	45	52	54	52

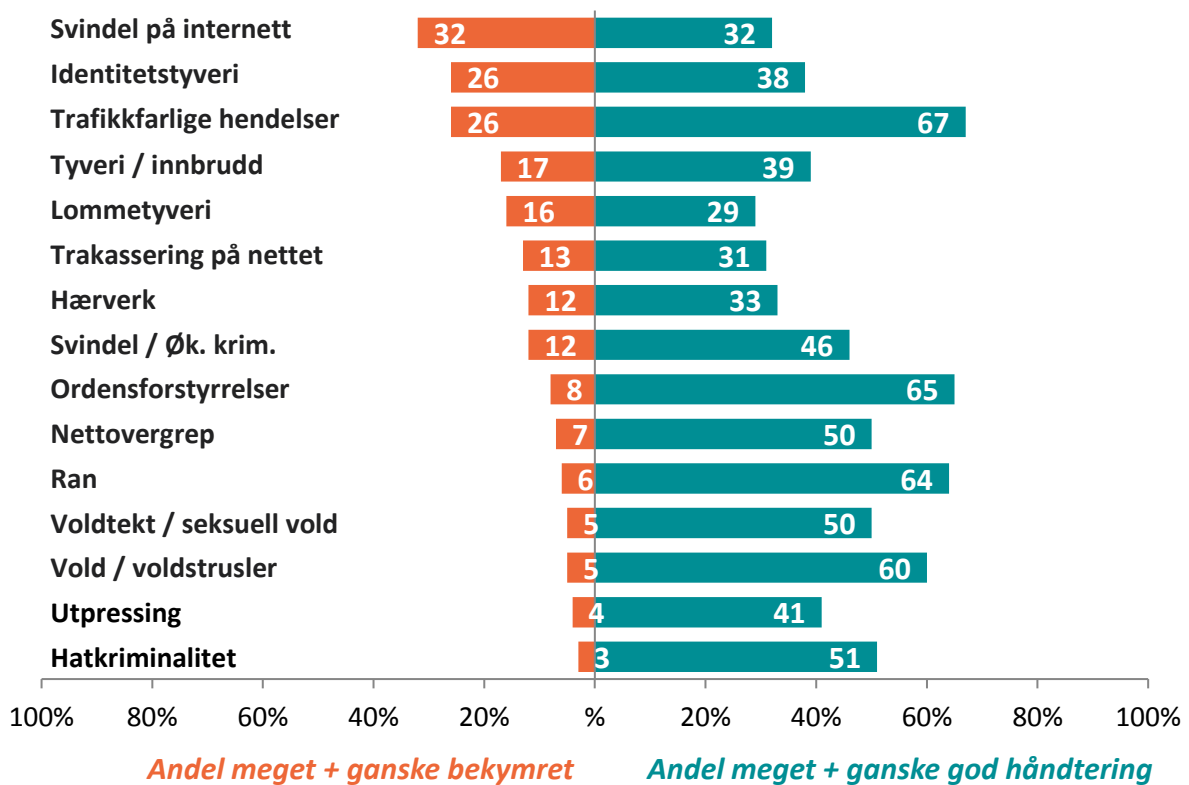
Røde ruter: signifikant lavere andel godt inntrykk enn gjennomsnittet

Blå ruter: signifikant høyere andel godt inntrykk enn gjennomsnittet

I likhet med 2016 og 2015 viser svarkategorien «svindel på internett» til et gap mellom innbyggernes bekymring over slik kriminalitet og inntrykket av politiets evne til å håndtere slike saker. Størst forskjell på bekymringsnivå og inntrykk av politiets kompetanse finner vi for identitetstyveri, lommetyveri og trakassering på nettet. Her ser vi en høy andel som er mindre fornøyd med hvordan politiet håndterer dette, samtidig som mange er bekymret for å bli utsatt for dette. På den andre siden av skalaen finner vi de som er fornøyd med hvordan politiet håndterer visse hendelser, som også er lite bekymret for å bli utsatt for disse. Dette gjelder først og fremst ran, vold eller trusler om vold, hatkriminalitet, voldtekt og nettovergrep.

Figur 3.5 viser det relative forholdet mellom andelen som er bekymret for ulike hendelser og andelen som har godt inntrykk av politiets håndtering av de samme hendelsene. Som nevnt er det svindel på internett som peker seg ut med relativt stor grad av bekymring kombinert med lav andel som har godt inntrykk av politiets evne til å håndtere denne typen hendelser.

**Figur 3.5: Oversikt over bekymring for og oppfattet håndtering av hendelser og trusler**



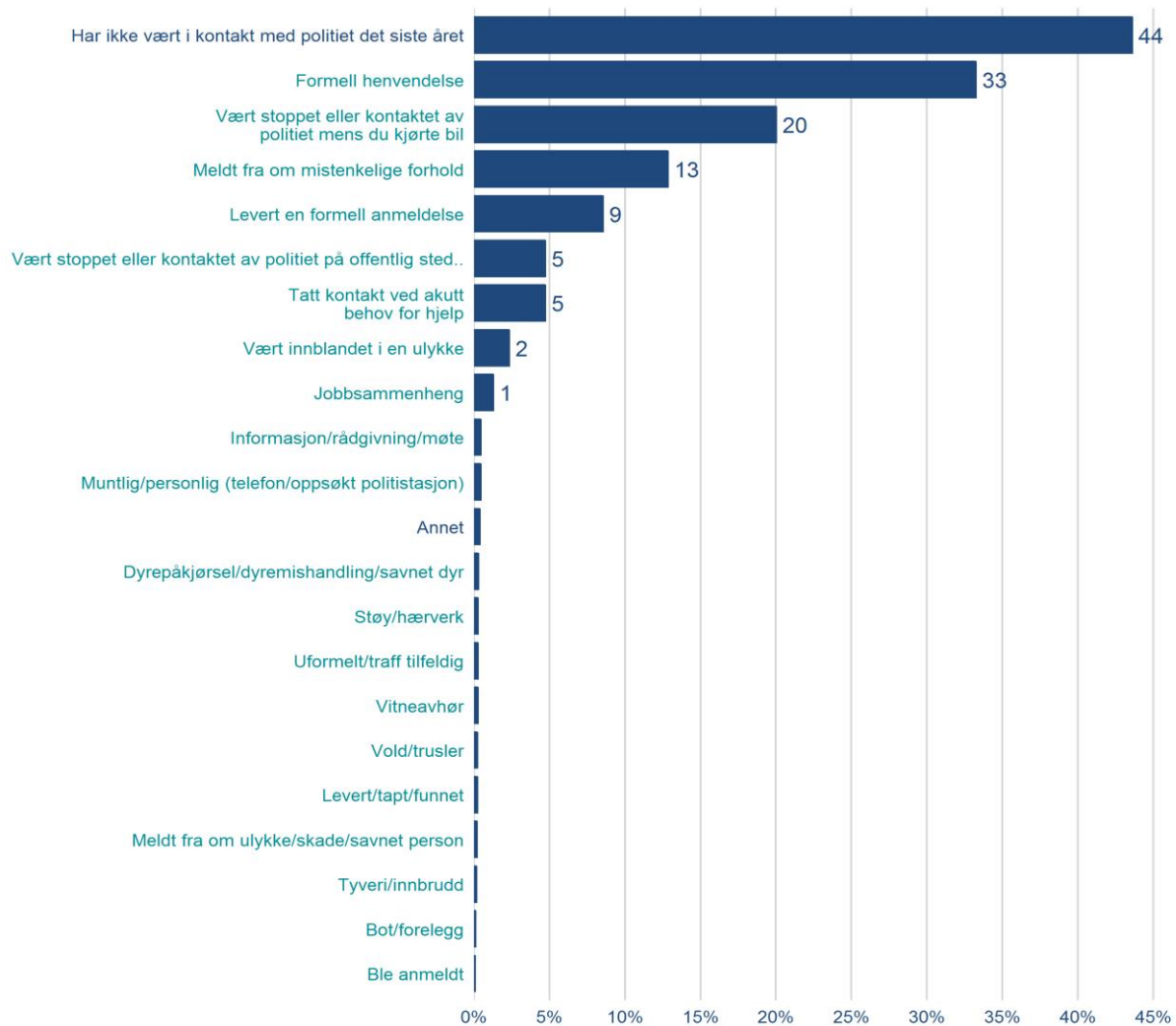
## 4 Kontakt med politiet

Andelen som har hatt kontakt med politiet har vært nokså stabil de siste årene, men årets undersøkelse viser en liten nedgang. Totalt har 56 prosent av befolkningen vært i kontakt det siste året, mens andelene i 2016, 2015 og 2014 var henholdsvis 63, 60 og 64 prosent.

### 4.1 Typer kontakt med politiet

Figur 4.1 viser at 44 prosent av befolkningen ikke har hatt kontakt med politiet det siste året. Dette er en økning på 7 prosentpoeng sammenlignet med 2016. En av tre har vært i kontakt med politiet grunnet praktiske formål, mens nesten en av ti har meldt fra om mistenkelige forhold eller sendt inn en formell anmeldelse. 20 prosent av befolkningen har vært stoppet av politiet mens de kjørte bil, noe som er 4 prosentpoeng færre enn i fjor.

**Figur 4.1: Har du i løpet av det siste året hatt kontakt med politiet på noen av følgende måter?**

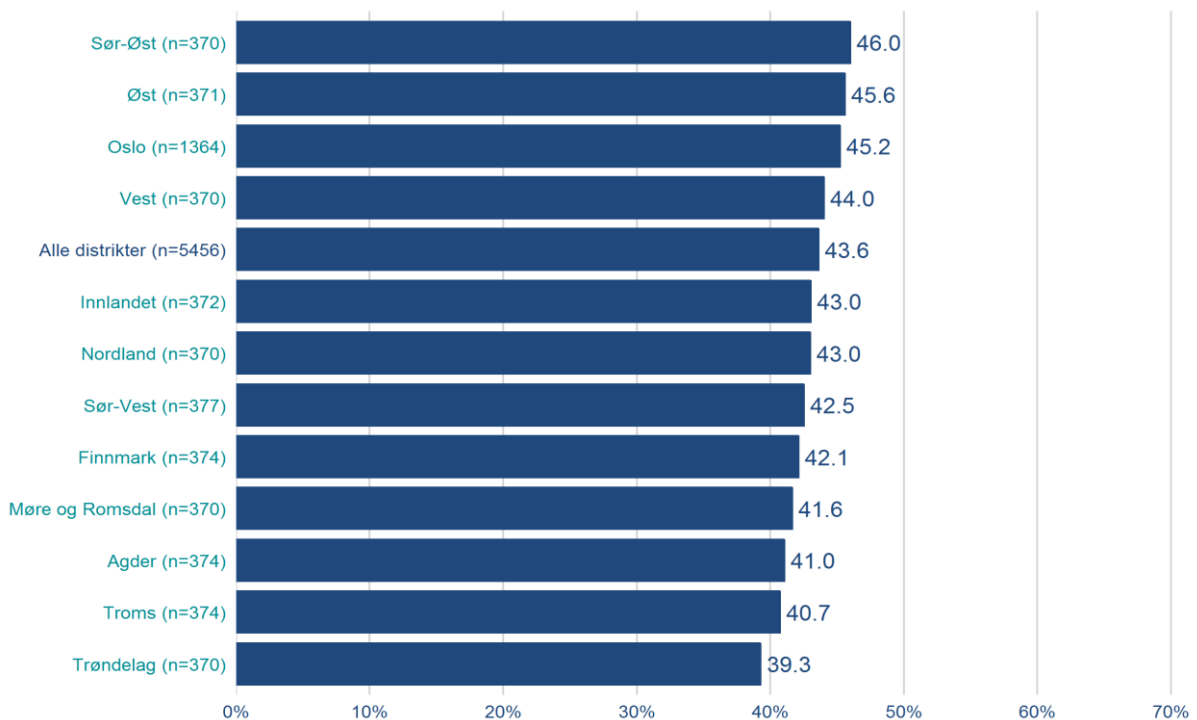


Menn er oftere i kontakt med politiet enn kvinner. 61 prosent av mennene har vært i kontakt det siste året, mens tilsvarende tall for kvinner er 52 prosent. I årets undersøkelse er kategorien «kontakt via nett» tatt bort, og blir stilt som et separat spørsmål. Det fører til at prosentandelen som har vært i kontakt følgelig er noe redusert, uten at det betyr en faktisk reduksjon i kontakt med politiet. Likt foregående år er det som regel yngre aldersgrupper som har mest kontakt med politiet. Eksempelvis har 67 prosent i aldersgruppen 25-39 og 63 prosent av de i alderen 18-24 og 40-59 hatt kontakt med politiet, mens tilsvarende andel for personer over 60 år er 37 prosent.

Totalt har 32 prosent tatt kontakt via nettsiden «politiet.no», flesteparten av disse er kvinner. I distriktene Oslo og Øst er det signifikant flere som har tatt kontakt via nettsiden, mens distriktene Sør-Øst, Agder, Nordland og Finnmark har signifikant færre. Det er som oftest personer med høyere utdanning og inntekt som henvender seg via nett. Vi ser også en tendens til at personer med innvandrerforeldre har høyere sannsynlighet for å ta kontakt via nettsidene. På den andre siden har personer med lavere tillit til politiet mindre sannsynlighet for å ta kontakt via nettsidene. Det gjelder også personer som har blitt utsatt for kriminalitet som ran, vold og trafikkfarlige hendelser.

Figur 4.2 viser andelen i hvert distrikt som *ikke* har vært i kontakt med politiet det siste året. Innbyggerne i Sør-Øst, Øst og Oslo har i minst grad vært i kontakt med politiet, mens innbyggerne i Trøndelag, Troms og Agder i størst grad har hatt kontakt det siste året. Størst forskjell siden fjoråret finner vi for Troms og Trøndelag, som i fjorårets undersøkelse lå over gjennomsnittet for liten kontakt med politiet. På den andre siden har derimot Oslo og Øst beveget seg fra å være under gjennomsnittet i 2016 til over gjennomsnittet i 2017.

**Figur 4.2 Andel som ikke har vært i kontakt med politiet siste år per politidistrikt**



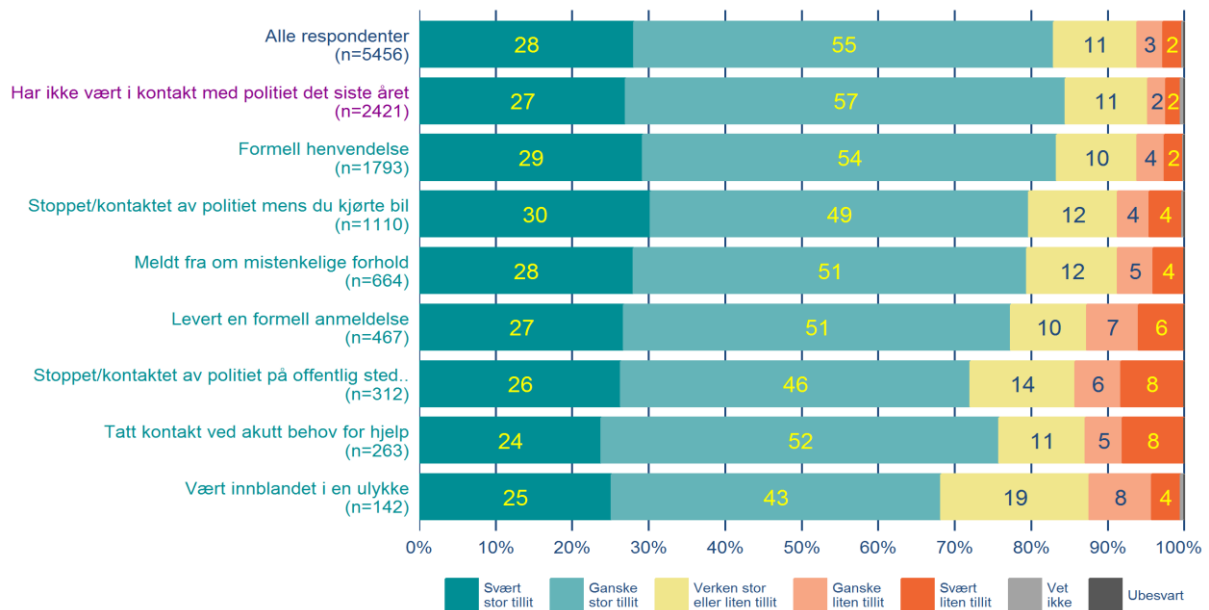


Resultatene belyser interessante variasjoner mellom tillit til politiet og ulike former for kontakt, illustrert i figur 4.3 og 4.4. Førstnevnte viser en mer detaljert oversikt med konkrete kontaktformer. Sistnevnte kategoriserer disse inn ytterligere, med fokus på hvilke hensikter eller premisser som ligger til grunn for kontakten. Denne kategorien inkluderer et større mangfold av kategorier, herunder også åpne svar.

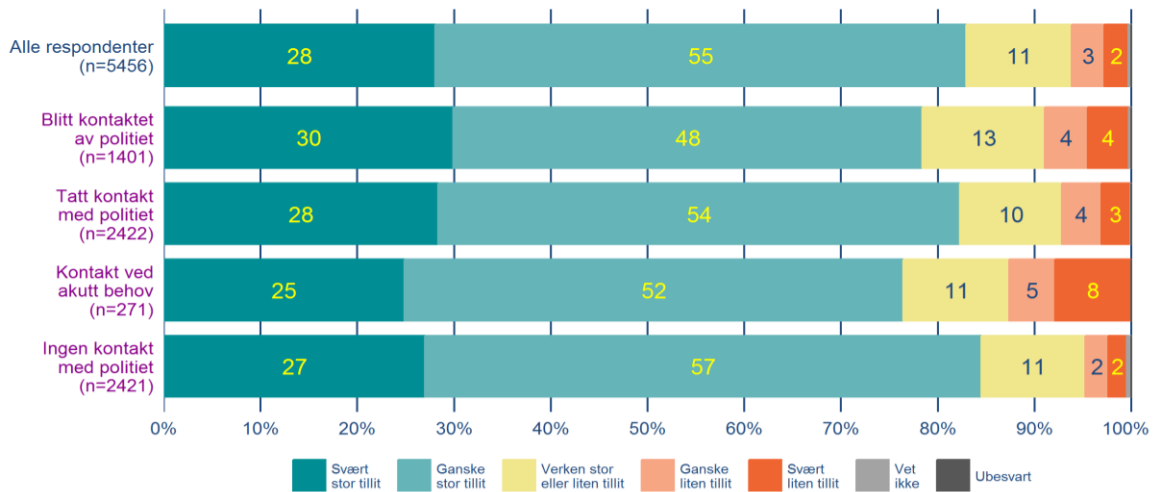
Totalt sett har de som ikke har hatt kontakt med politiet det siste året høyere grad av tillit til politiet. Den sterkeste graden av tillit (svært stor tillit) finner vi blant personer hvor det er politiet som har kontaktet dem, spesielt personer som har blitt stoppet mens de har kjørt bil. Likevel er den samlede tilliten (svært + ganske stor tillit) lavere sammenlignet med dem som selv har tatt kontakt med politiet.

Det er verdt å merke seg at personer som har tatt kontakt med politiet ved akutte behov også har lav grad av tillit til politiet. Dette gjelder også de som har vært innblandet i en ulykke. Denne gruppen har 15 prosentpoeng lavere tillit sammenlignet med de som ikke har hatt kontakt med politiet det seneste året. Det bør samtidig understrekes at tilliten er høy i alle grupper, og variasjonene er relativt små.

**Figur 4.3: Har du i løpet av det siste året hatt kontakt med politiet på noen av følgende måter?**



**Figur 4.4: Har du i løpet av det siste året hatt kontakt med politiet på noen av følgende måter?**



## 4.2 Vurdering av kontakten med politiet

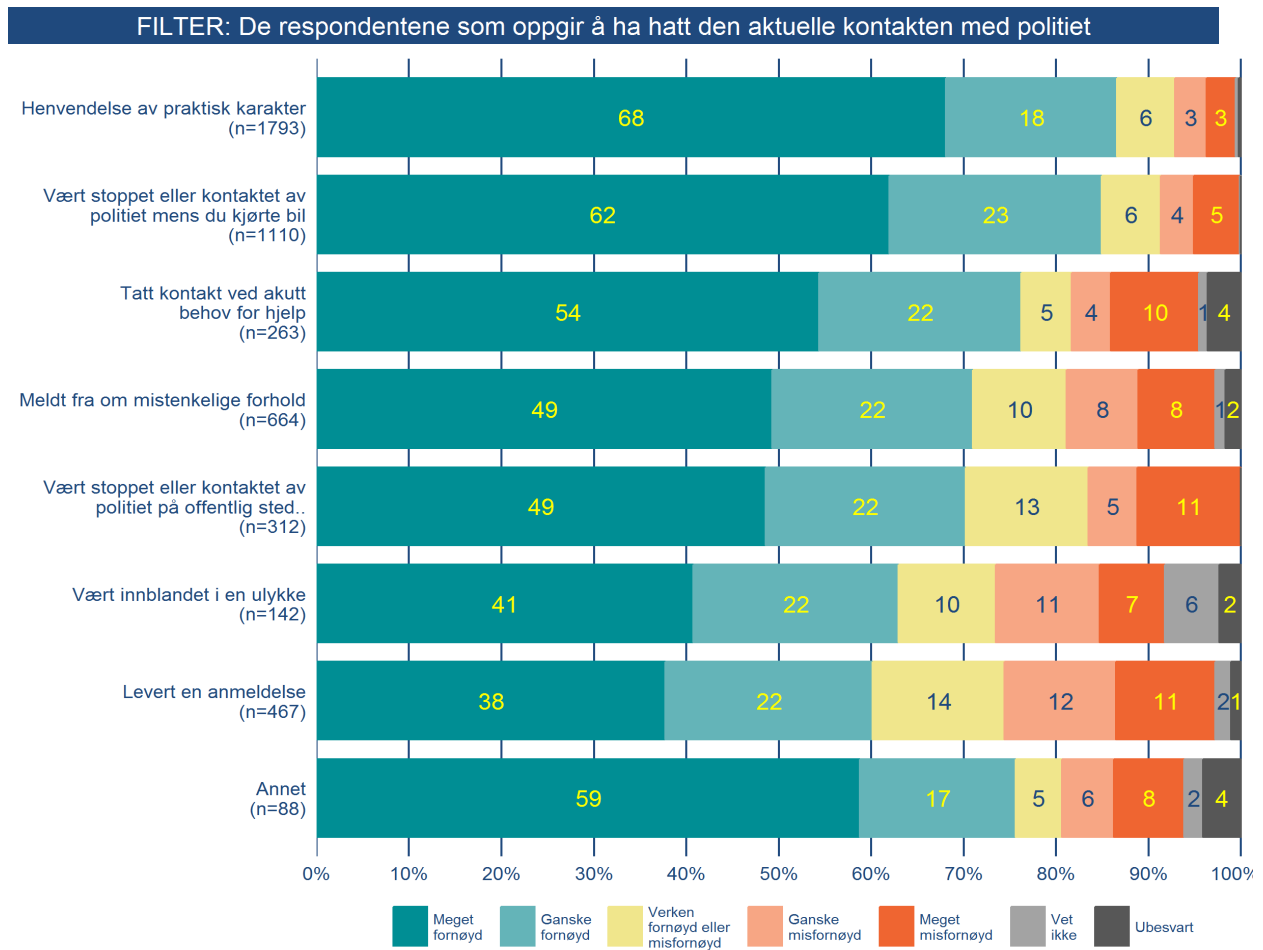
Figur 4.5 viser hvor fornøyd eller misfornøyd folk er med de ulike typene kontakt de har hatt med politiet. Som i 2016 er det personer som har henvendt seg grunnet praktiske formål som i størst grad er fornøyd med kontakten. Totalt var 86 prosent av disse enten meget eller ganske fornøyd, en reduksjon på 2 prosentpoeng fra i fjor. Tett etterfulgt kommer de som har tatt kontakt med politiet fordi de har blitt stoppet mens de kjørte bil, der totalt 85 prosent var fornøyd med kontakten. Dette er på linje med fjorårets resultater.

Årets undersøkelse viser videre en liten økning i andelen som har vært fornøyd når de har tatt kontakt ved akutt behov for hjelp. Totalt er 76 prosent fornøyd med kontakten, der andelen som er «meget fornøyd» har steget med 3 prosentpoeng siden 2016.

På den andre siden fremstår de som har levert en anmeldelse og de som har vært innblandet i en ulykke som minst fornøyd med den kontakten de har hatt med politiet. De som har levert en anmeldelse ligger på samme nivå som i fjor med 23 prosent misfornøyd. Likevel er det de som har vært innblandet i en ulykke som har hatt mest nedgang siden i fjor, fra 10 til 18 prosent misfornøyd.

Når det gjelder variasjoner mellom kjønn, ser man at kvinner er mer fornøyd med kontakt grunnet praktiske formål, når de har meldt ifra om mistenkelige forhold og ved akutt behov for hjelp. Menn på sin side er mer fornøyd med kontakten når de har blitt stoppet/kontaktet av politiet når de har kjørt bil eller vært på et offentlig sted.

**Figur 4.5: Du svarte at du har vært i kontakt med politiet i forbindelse med [...] Hvor fornøyd eller misfornøyd var du med denne kontakten?**

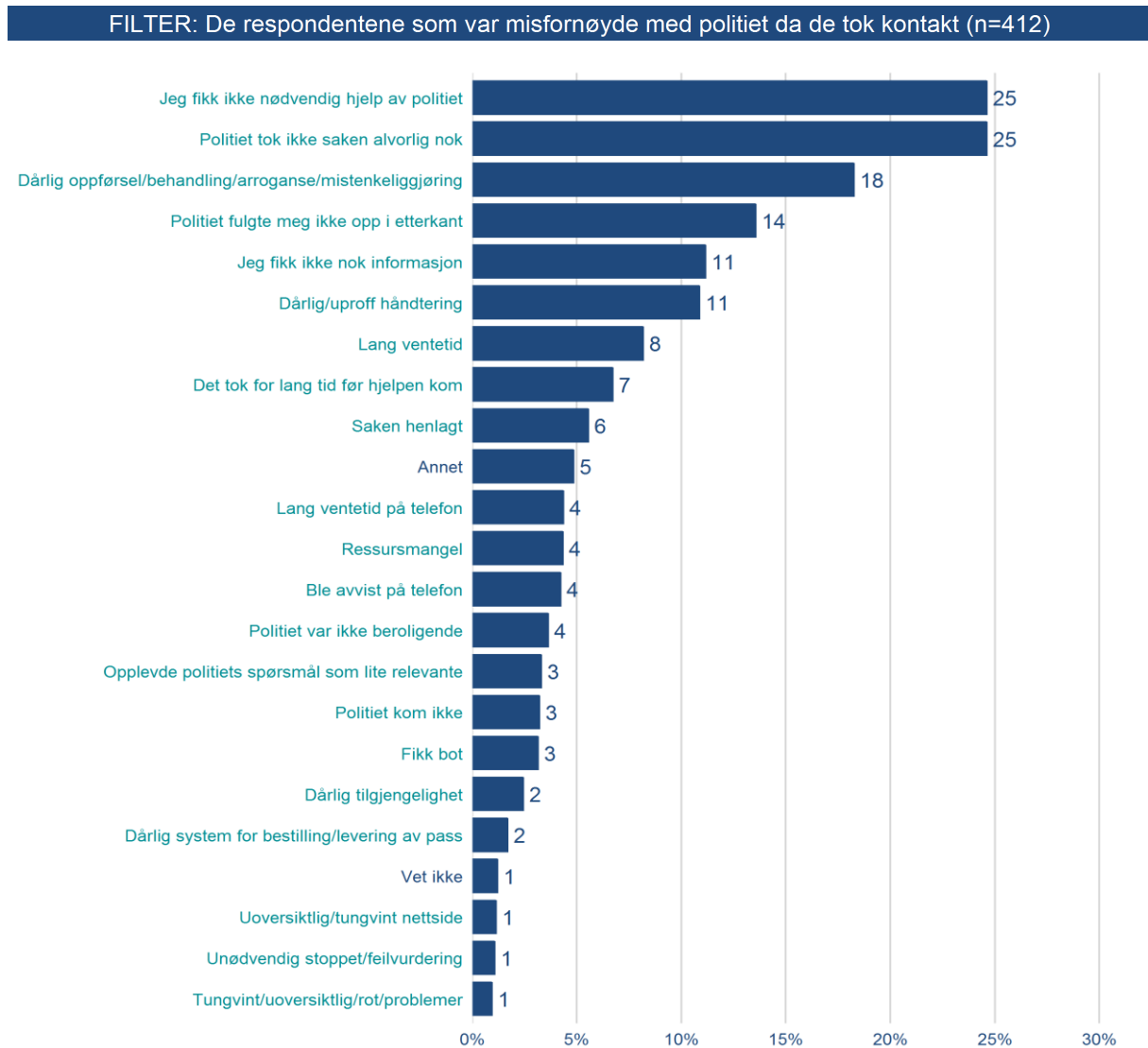


Figur 4.6 og 4.7 viser årsakene til at man enten var misfornøyd eller fornøyd med kontakten, og resultatene tilsvarer fjorårets resultater. De vanligste årsakene som blir oppgitt til misnøye, er en opplevelse av at politiet ga utilstrekkelig hjelp, følelsen av at politiet ikke tok saken alvorlig nok og oppfatninger om politiets oppførsel, mangel på respekt, arroganse eller at man ikke fikk nok informasjon i etterkant. Det er oftere kvinner som føler at de ikke fikk tilstrekkelig hjelp av politiet, mens lavere utdannings- og inntektsgrupper opplever oftere at deres sak ikke blir tatt alvorlig. Likt foregående år, er det de som har vært utsatt for innbrudd/hærverk eller ran/vold/hatkriminalitet, som i størst grad mener at de ikke fikk tilstrekkelig hjelp av politiet.

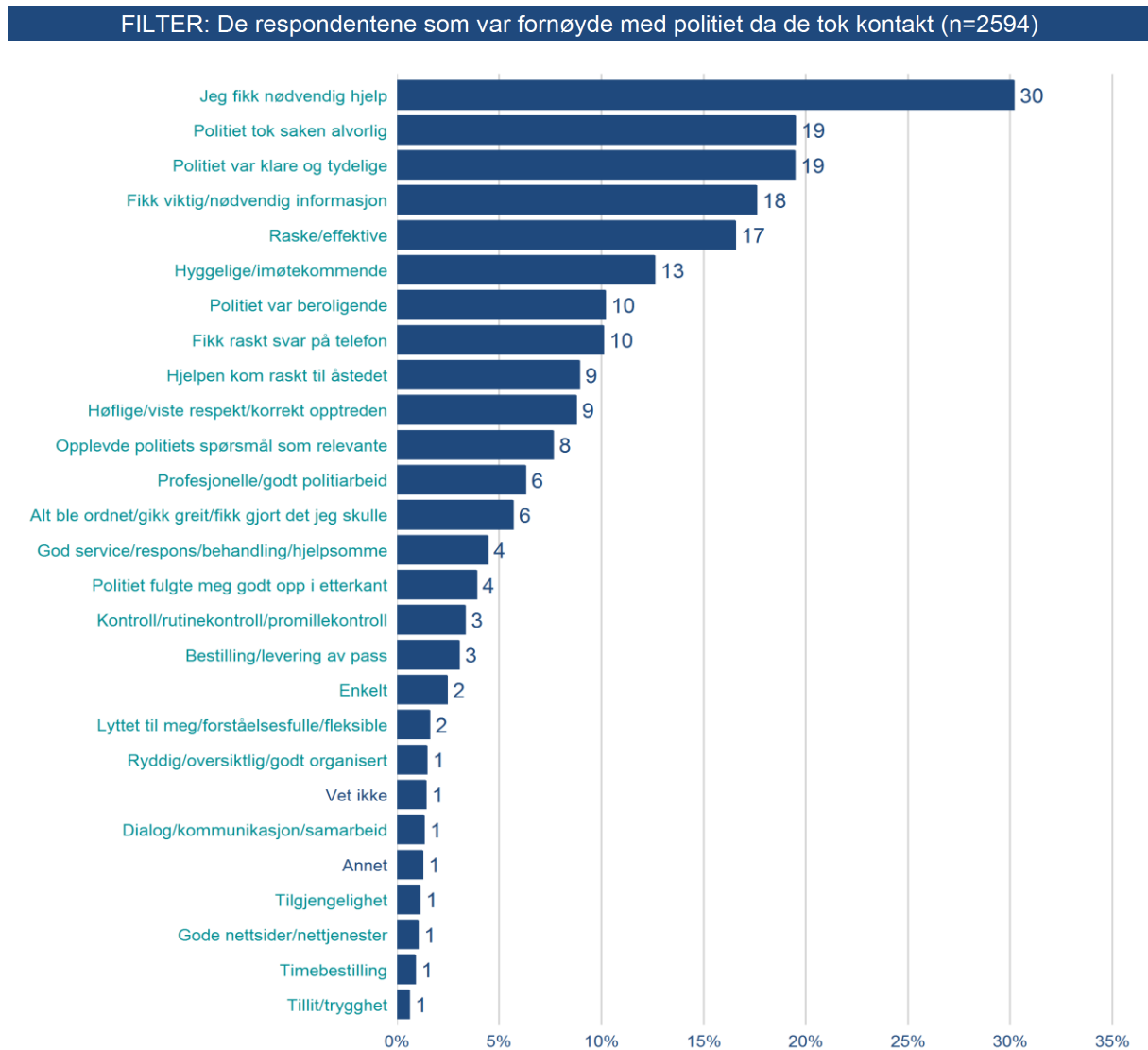
Figur 4.6 illustrerer at det er de samme aspektene ved kontakten som gjør at folk er fornøyd. I årets undersøkelse har imidlertid opplevelsen av at politiet evner å ta saken alvorlig, samt være klare og tydelige forbigått tilstrekkelig informasjon og effektivitet. Resultatene er likevel svært jevne og befolkningen er mer fornøyd nå enn i 2016. Andelen som har meget eller ganske godt inntrykk av at politiet har vært klare og tydelige har økt med 8 prosentpoeng siden i fjor. Det samme har inntrykket av at saken deres har blitt tatt alvorlig (5 prosentpoeng økning). Resultatene synliggjør konkrete faktorer som er avgjørende for befolkningens misnøye eller tilfredshet med kontakten. Herunder opplevelsen av politiets evne til å bidra med tilstrekkelig informasjon og hjelp, at man føler at man blir tatt alvorlig, at

saken blir håndtert på effektivt vis og ikke minst at politiet oppleves å ha en tilfredsstillende og imøtekommende atferd.

**Figur 4.6: Årsaker til misnøye med politiet**



**Figur 4.7: Årsaker til tilfredshet med politiet**



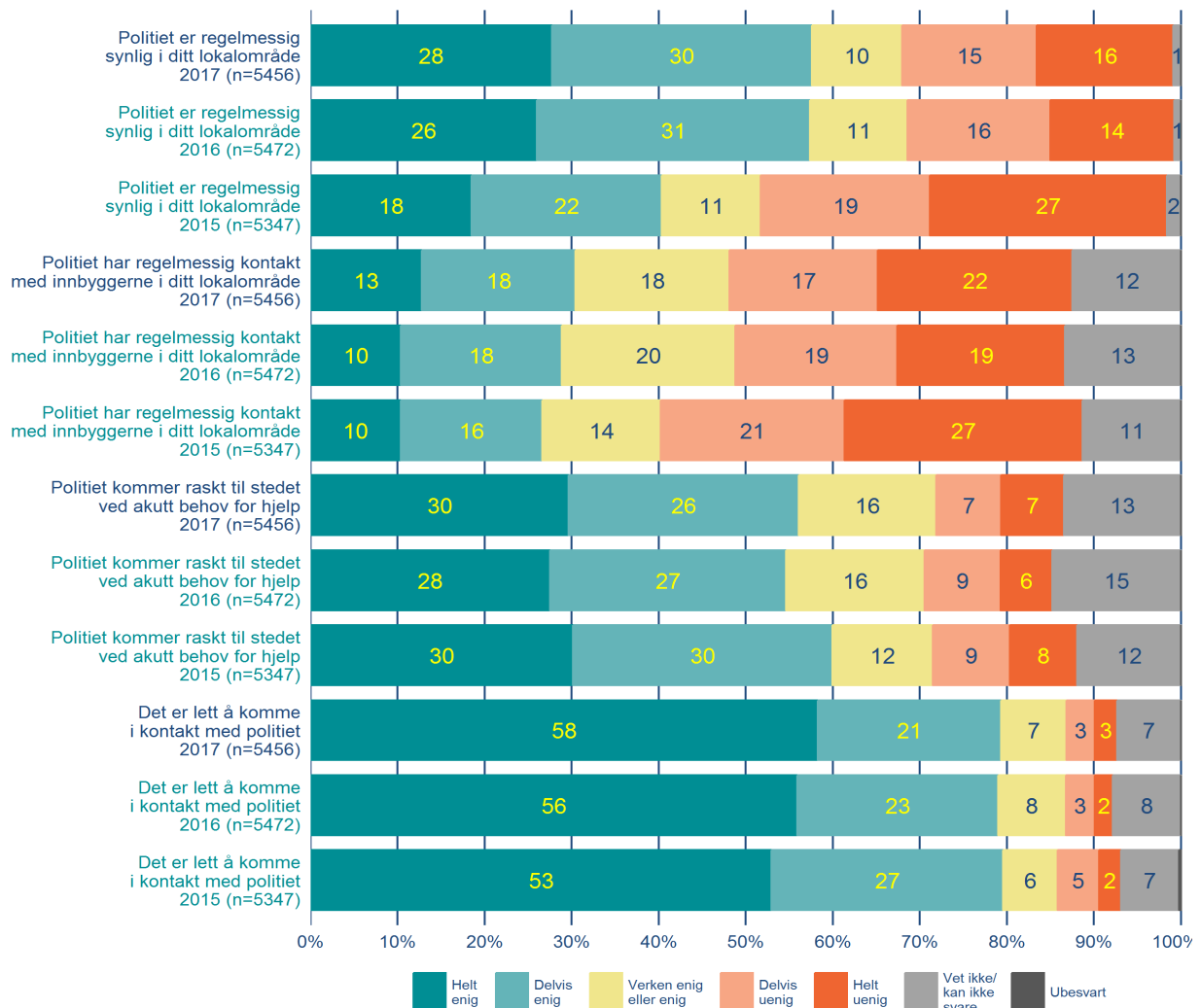
### 4.3 Oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet

Figur 4.8 viser utvikling i synet på politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet fra 2015 til 2017. I løpet av disse årene har vi sett en forbedring når det gjelder befolkningens inntrykk av politiets synlighet og kontakt med lokalbefolkningen. Andelen som er helt eller delvis enige i at politiet regelmessig er synlig i eget lokalområde har økt fra 40 prosent i 2015 til 58 prosent i 2017. Andelen som er helt eller delvis enig i at «politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i ditt lokalområde» har i samme periode økt fra 26 prosent til 31 prosent.

Når det gjelder påstanden om at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, er utviklingen noe mindre entydig, I 2015 er 56 prosent helt eller delvis enige i dette, mens tilsvarende andel i 2016 var 55 prosent og i 2017 60 prosent. Andelen som er uenig er imidlertid noe lavere i år (14 prosent) sammenlignet med 2016 og 2015 da den var på henholdsvis 15 og 17 prosent.

Selv om andelen som er helt eller delvis enig i at det er lett å komme i kontakt med politiet har vært relativt stabil de siste årene, ser vi at andelen som er helt enig i påstanden har økt fra 53 prosent i 2015 til 58 prosent i 2017. Samlet sett er nær 8 av 10 enige i denne påstanden.

**Figur 4.8: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? 2017, 2016 og 2015**

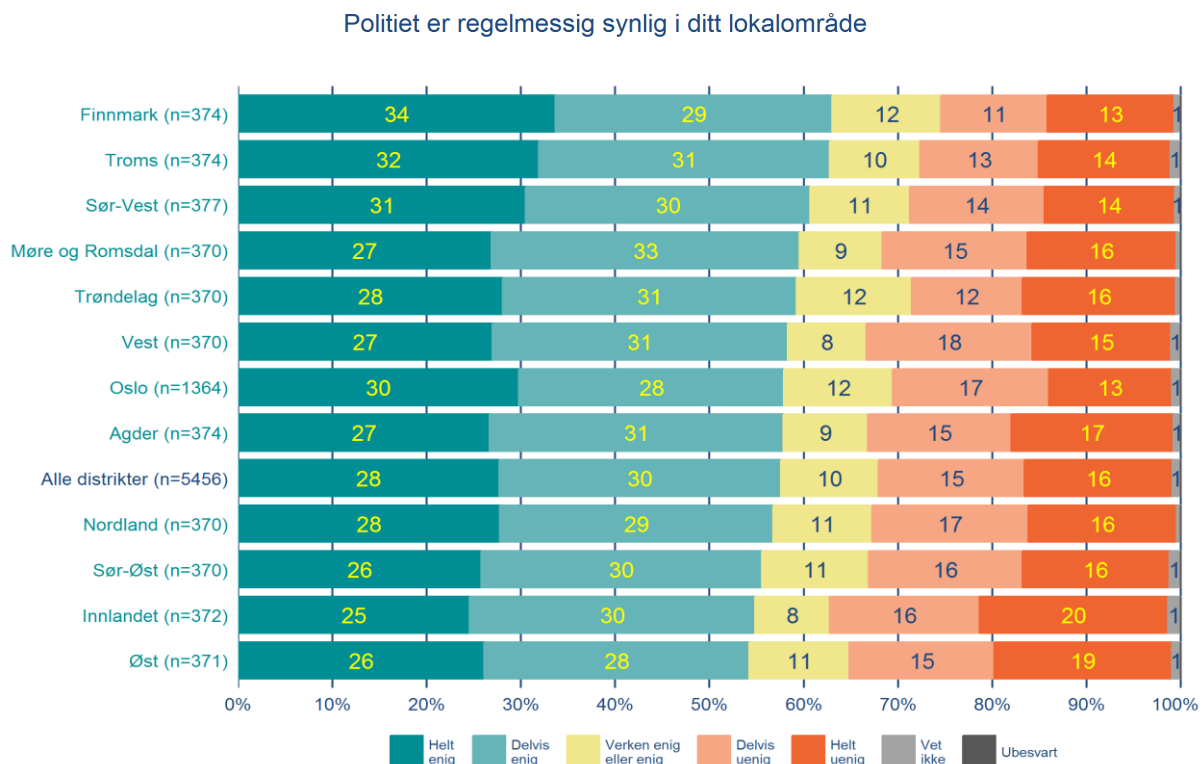


Slik som tidligere år, ser man en samvariasjon mellom graden av tillit og enighet med påstandene. De som har tillit til politiet er i større grad enig i alle fire påstander enn de som har lavere grad av tillit. Dette gjelder spesielt påstanden om at «Politiets raskhet til stedet ved akutt behov for hjelp» og at det er «lett å komme i kontakt med politiet», som har signifikant høyere andel uenige blant de med lavere tillit.

De som har vært i kontakt politiet det siste året er i større grad enige i påstandene. Både de som har blitt kontaktet, tatt kontakt selv og har tatt kontakt ved akutt behov, er signifikant mer enige i påstanden «det er lett å komme i kontakt med politiet», mens de som ikke har hatt kontakt er signifikant mindre enige. Det tyder muligens på at erfaring setter sitt preg på ens oppfatning om politiets tilgjengelighet. Samtidig ser vi at de som har blitt utsatt for kriminelle hendelser oftere er uenige i påstandene om responstid ved akutt behov og hvorvidt det er lett å komme i kontakt med politiet.

Videre synliggjør resultatene aldersforskjeller mellom gruppene i alderen 18-39 og 40-60+. Her er de yngre signifikant mer fornøyde med politiets synlighet, responstid og tilgjengelighet. De eldre har på sin side signifikant lavere andel fornøyde på disse områdene. Samtidig finner vi ingen signifikante kjønnsvariasjoner, utenom påstanden om politiets responstid, der kvinner er mer tilfredse enn menn.

**Figur 4.8: Oppfatninger av politiets synlighet, fordelt på distriktene**



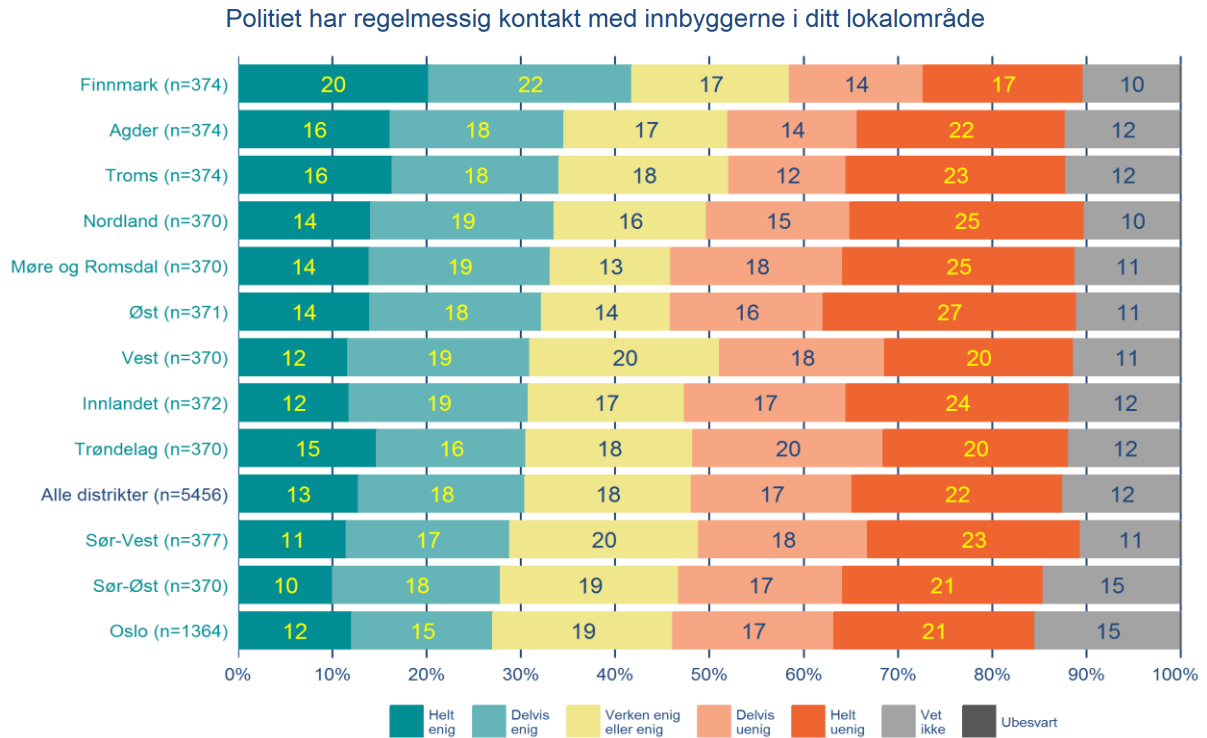
Figur 4.8-4.11 viser graden av enighet for hver av påstandene for hvert av de tolv distriktene. Som i fjor fremstår distriktene i nord som mest fornøyd med politiets synlighet. Finnmark og Troms plasseres øverst med totalt 63 prosent som er enig i at politiet er regelmessig synlig i lokalområdet. Finnmark skiller seg også ut som det distriktet der politiet har mest kontakt med innbyggerne, samtidig som distriktet også har en høy andel som mener at det er lett å komme i kontakt med politiet.

Nordland har i årets undersøkelse gått tilbake med 7 prosentpoeng, og ligger per dags dato under det nasjonale gjennomsnittet. Distriktet som er minst fornøyd med politiets synlighet i lokalmiljøet er distriktene Innlandet og Øst, der henholdsvis 36 og 34 prosent er uenige med

påstanden. Samtidig er innbyggerne i distrikt Innlandet og Nordland signifikant mindre enige i påstanden om at politiet kommer raskt til stedet ved akutte behov.

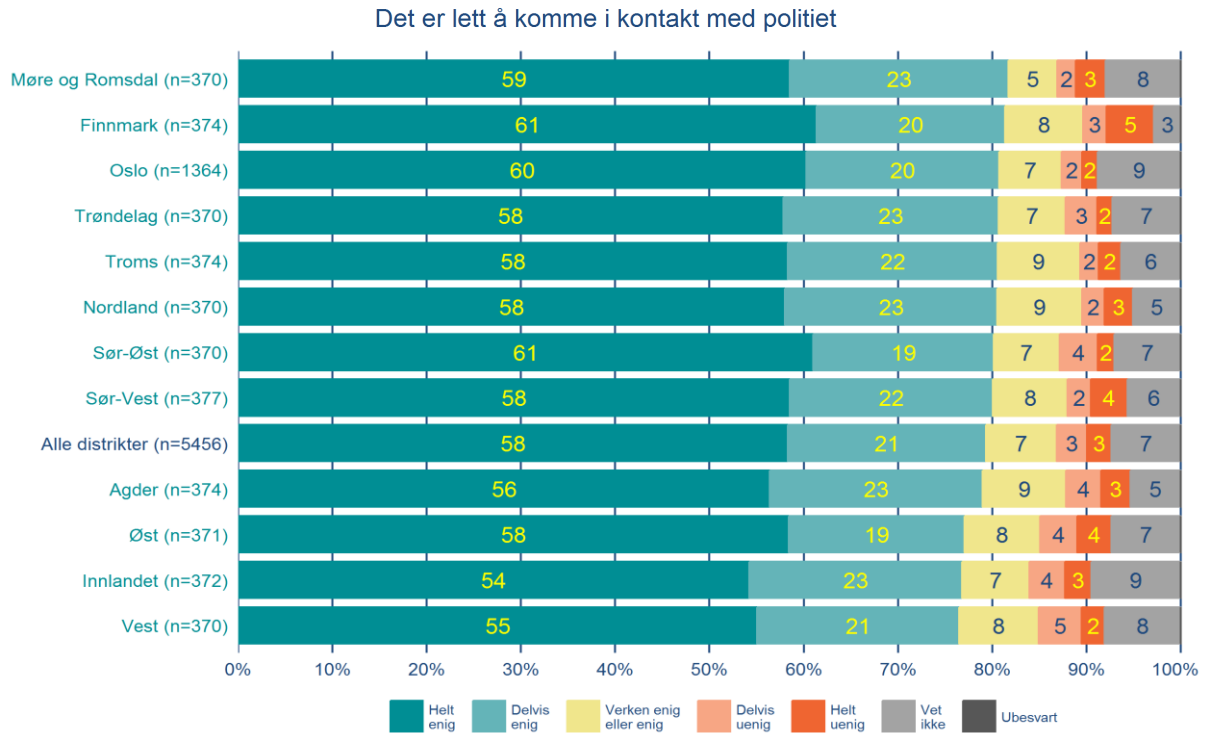
Hovedstaden har på sin side 30 prosent som er uenige i påstanden om at politiet er regelmessig synlig i lokalområdet, og har den laveste andelen som mener at politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne. Dette er interessant i lys av at Oslo er det mest tett befolkede og kompakte politidistriktet i landet. Distriktene i nord har til sammenligning lav befolkningstetthet over et stort geografisk område, men scorer likevel høyt når det gjelder tilfredshet med politiets regelmessige synlighet i lokalområdet.

**Figur 4.9: Oppfatninger av politiets kontakt med innbyggerne, fordelt på distriktene**





**Figur 4.10: Oppfatninger av politiets tilgjengelighet, fordelt på distriktene**

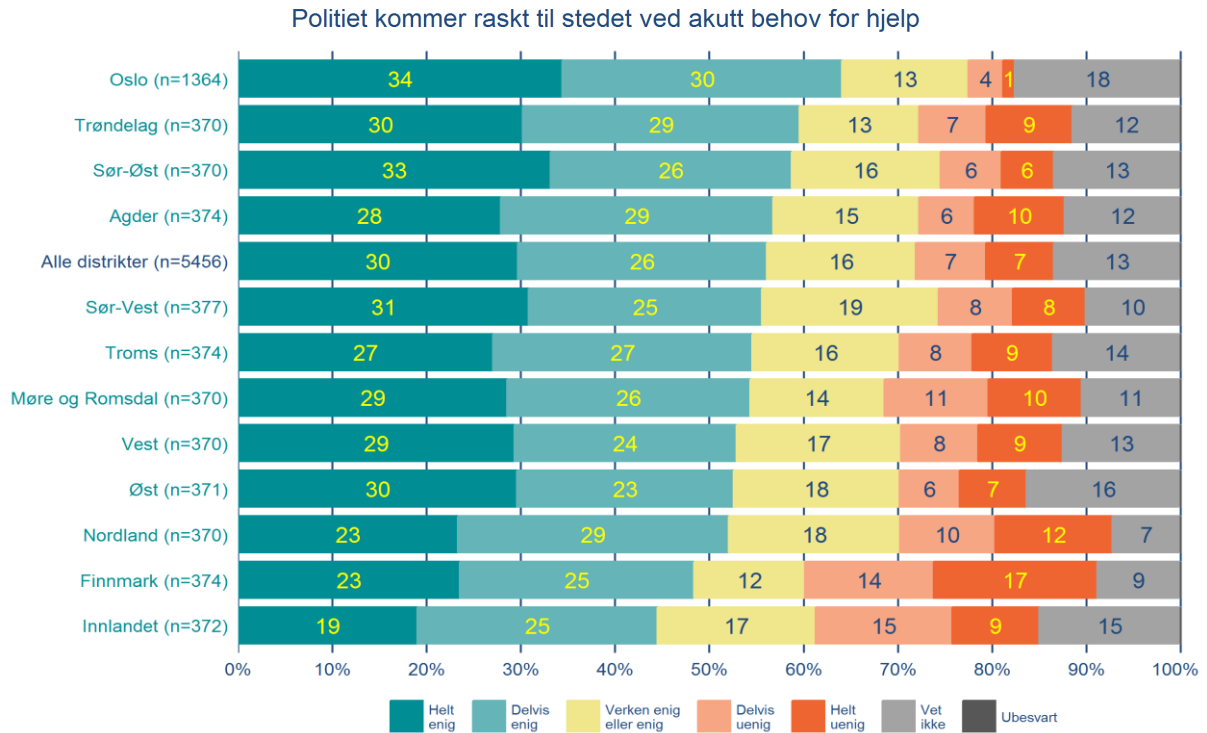


Selv om innbyggerne i Finnmark er fornøye med politiets synlighet, tilgjengelighet og kontakt, kommer distriktet dårligst ut når det gjelder inntrykket av politiets responstid. 31 prosent er helt eller delvis uenig i at politiet kommer raskt til stedet ved behov for akutt hjelp, som tilsvarer 17 prosentpoeng mer enn landsgjennomsnittet. På dette området har utviklingen vært nedadgående. I 2015 var 60 prosent enige i at politiet kom raskt til stedet, mens andelen var 48 prosent i 2016 og 2017. Det er viktig å understreke at disse resultatene må ses i lys av distriktets lave befolkningstetthet, hvor innbyggerne er spredt over et større geografisk område.

Med tanke på utvikling over tid, er det verdt å merke seg at oppfatningen av politiets responstid i Innlandet har blitt betydelig dårligere de siste tre årene. I 2015 var 60 prosent enige i at politiet kom raskt til stedet. Denne andelen sank til 48 prosent i 2016, for deretter å synke ytterligere til 44 prosent i årets undersøkelse.

Selv om Oslo melder om lave nivåer for synlighet og kontakt, er imidlertid hovedstadens innbyggere fornøye med politiets tilgjengelighet og responstid. 80 prosent er enige i påstanden om at det er lett å komme i kontakt med politiet. Samtidig er 64 prosent enige i politiet er raskt til stede hvis man først trenger dem, noe som er 8 prosentpoeng over landsgjennomsnittet.

**Figur 4.11: Oppfatninger av politiets responstid, fordelt på distriktene**

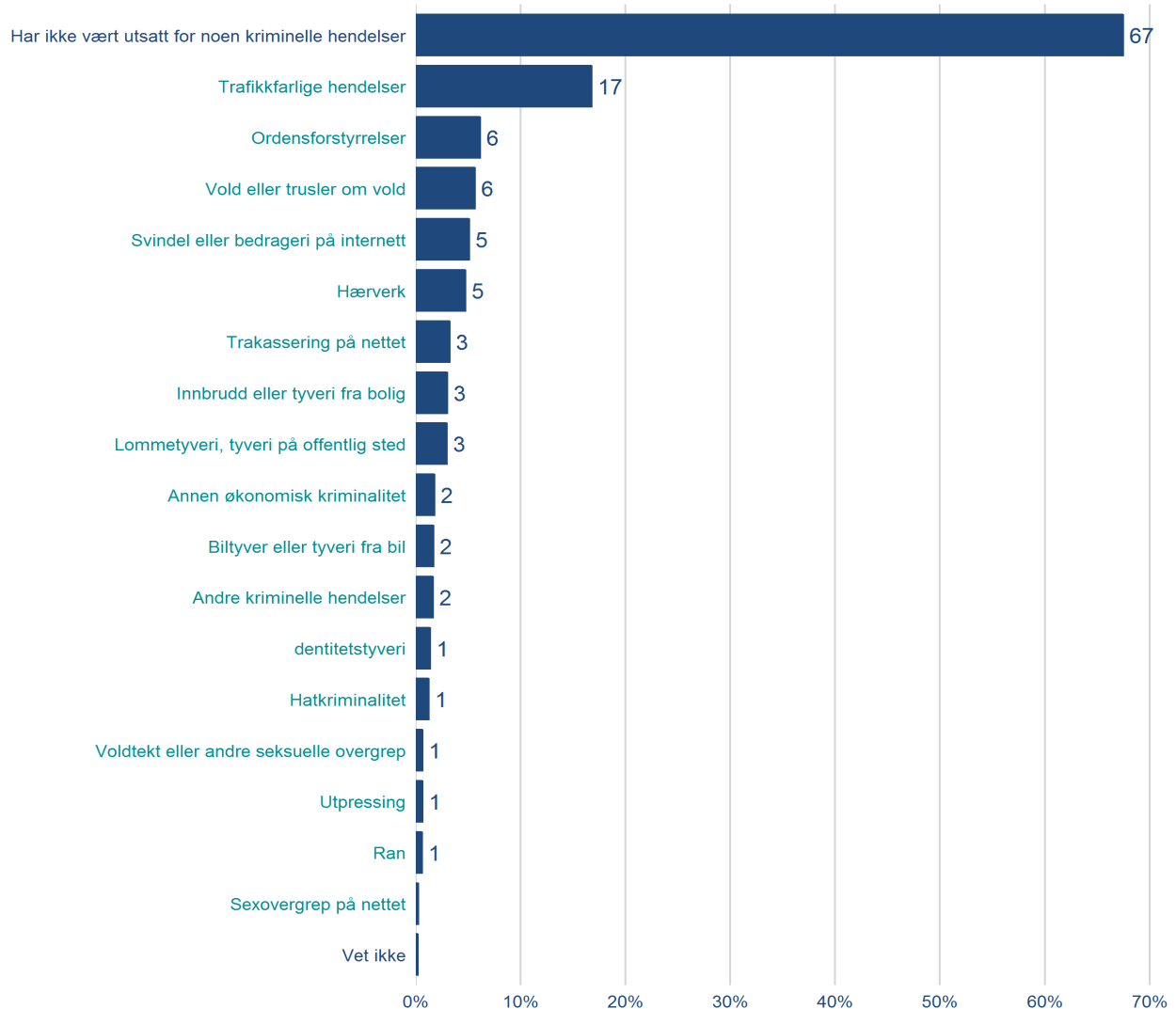


## 5. Opplevd kriminalitet og anmeldelser

### 5.1. Opplevd kriminalitet

Figur 5.1 viser hvor store andeler som har vært utsatt for ulike typer kriminalitet det siste året. To tredjedeler av respondentene oppgir at de ikke har vært utsatt for kriminalitet i løpet av det siste året. Dette er en fortsettelse av nedgangen fra 78 prosent i 2015 til 75 prosent i 2016. Det skal imidlertid pekes på at det spørres om flere typer kriminelle forhold i årets undersøkelse. I årets undersøkelse spørres det blant annet om respondentene har vært utsatt for trafikkfarlige hendelser, og 17 prosent av alle respondenter oppgir å ha vært utsatt for slike hendelser. Dette er nesten tre ganger flere enn noen andre typer kriminalitet.

**Figur 5.1: Hyppighet av opplevd kriminalitet. «I løpet av det siste året, har du personlig vært utsatt for ...?»**

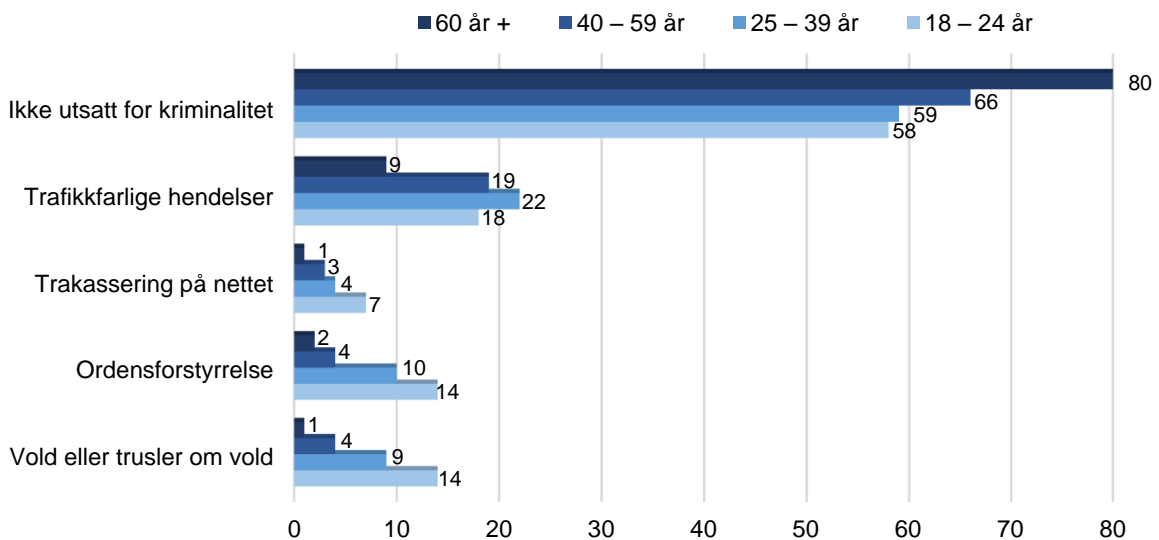


Fjorårets undersøkelse viste at økonomisk kriminalitet og datakriminalitet oppfattes som økende trusler blant folk i Norge, og at tiltroen til politiet er relativt lav på disse områdene. I årets undersøkelse er disse formene for kriminalitet splittet opp i flere spørsmål. Svarene i figur 5.1 tyder på at respondentene har opplevd økonomisk nettkriminalitet oftere enn andre former for kriminalitet på internett.

Figur 5.2 viser aldersfordelingen for utvalgte kriminelle hendelser. Vi ser at sannsynligheten for å ha opplevd kriminalitet synker med økende alder. I aldersgruppene 18-24 år og 25-39 år har henholdsvis 58 prosent og 59 prosent av de spurte ikke vært utsatt for kriminalitet. Blant som er 60 år eller eldre, har 80 prosent ikke vært utsatt for kriminalitet. Alle disse tre prosentandeler er statistisk signifikant forskjellige fra totalutvalget. Dette mønsteret gjelder for alle typer kriminalitet, også trafikkfarlige hendelser. Aldersgruppen 60 år eller eldre oppgir å ha opplevd trafikkfarlige hendelser halvparten så ofte som totalutvalget (9 prosent mot 17 prosent). Forskjellene mellom yngre og eldre aldersgrupper er særlig store for kategoriene vold, ordensforstyrrelse og trakassering på nettet.

Videre er sannsynligheten for å ha opplevd kriminalitet høyere blant personer som har innvandrerbakgrunn. Dette gjelder både hvis man har en eller to foreldre som har innvandret. Disse personene har høyere sannsynlighet for å ha opplevd kriminalitet som vold, hatkriminalitet, ordensforstyrrelser og trakassering på nettet.

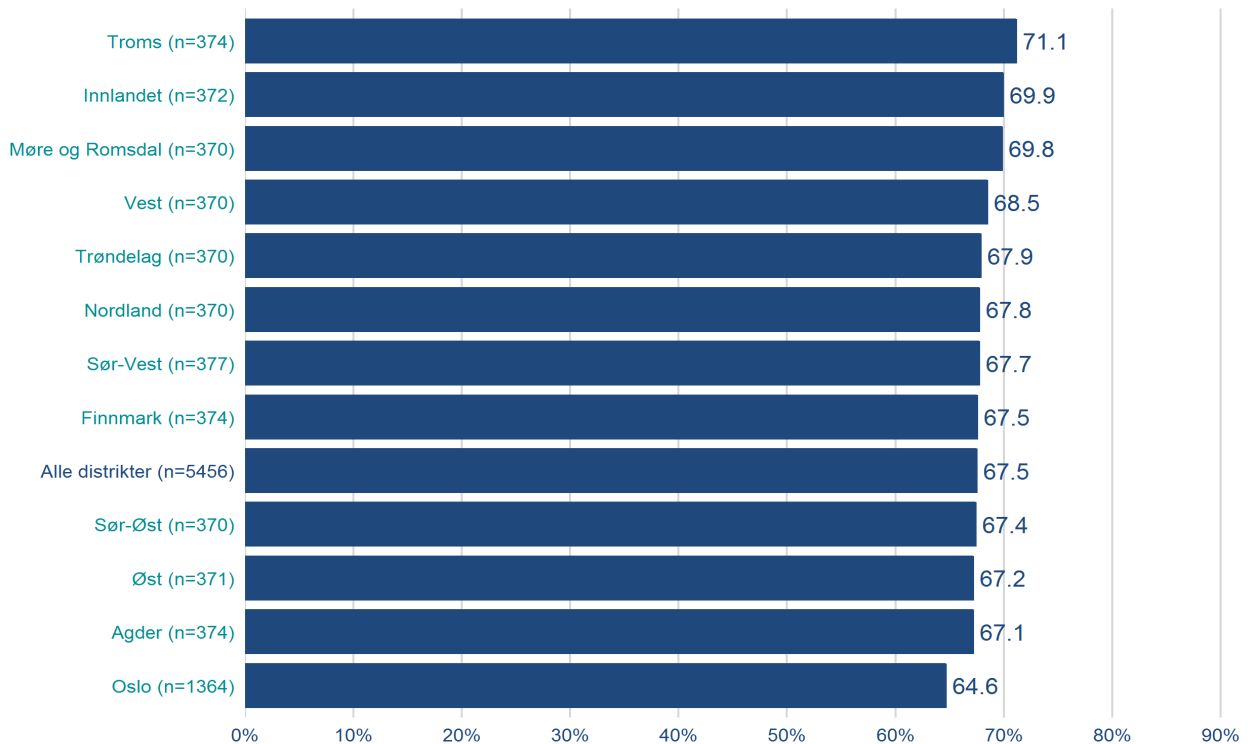
**Figur 5.2. Aldersfordeling for utvalgte kriminelle hendelser. Tall er angitt i prosent.**



Den distriktvise fordelingen av respondenter som oppgir ikke å ha blitt utsatt for kriminalitet i løpet av det siste året, er vist i figur 5.3. Prosentandelen er lavest i Oslo politidistrikt, som i 2015 og 2016. Resultatet for Oslo er det eneste som er statistisk signifikant forskjellig fra totalutvalget.

Overordnet er den distriktvise fordelingen av forskjellige kategorier av kriminalitet meget jevn. Eksempel på dette er at selv om det er en viss forskjell mellom hvor mange som har vært utsatt for kriminalitet i Oslo og Troms, er det ingen signifikante forskjeller når det gjelder typer kriminalitet de har vært utsatt for. Alle tall i figur 5.3 er lavere enn tallene i tilsvarende figur i fjorårets rapport, men man bør som for figur 5.1 ha i mente at det spørres om flere kategorier av kriminalitet i årets undersøkelse. Den nye kategorien trafikkfarlige hendelser er suverent størst i samtlige politidistrikter.

**Figur 5.3. Prosentandel som ikke har vært utsatt for kriminalitet siste år, fordelt på politidistrikter**

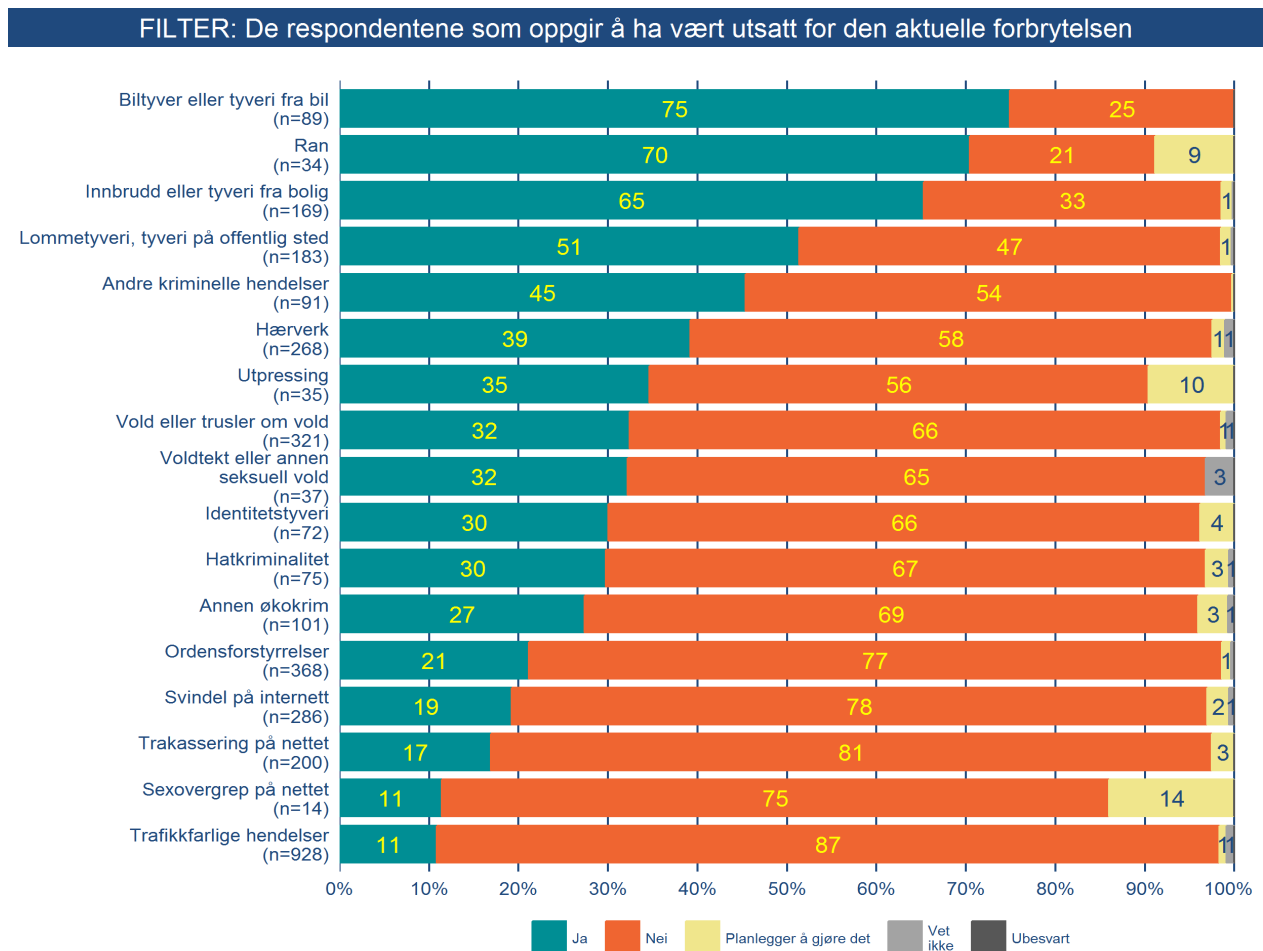


## 5.2. Anmeldelser

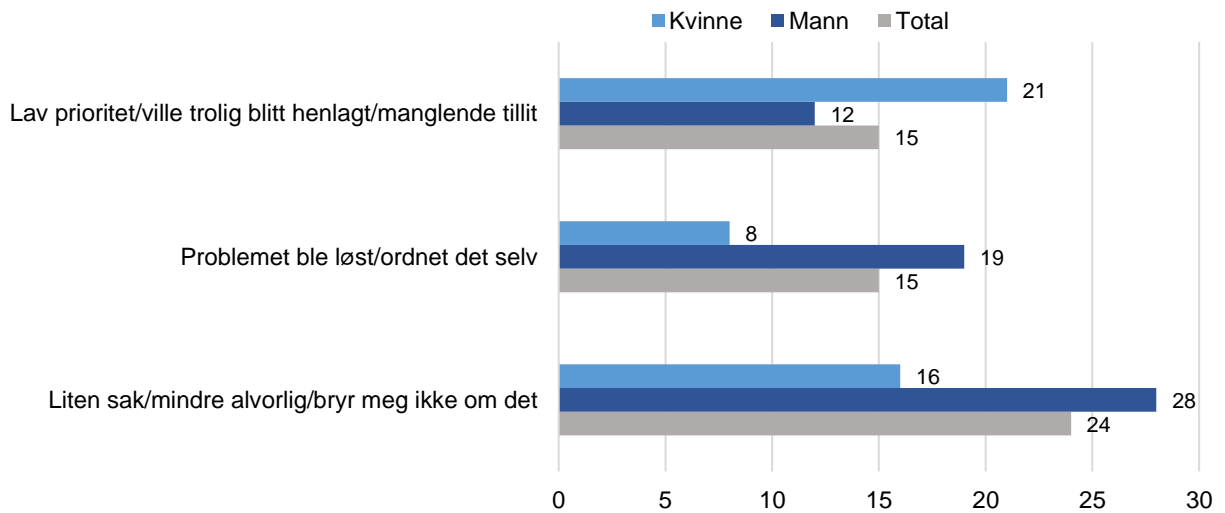
Hyppigheten av anmeldelser varierer mye mellom de forskjellige kategoriene av kriminalitet. Dette er illustrert i figur 5.4. Det generelle mønsteret er at tyverier anmeldes ofte mens kriminalitet på internett anmeldes sjelden. Aller mest sjelden anmeldes trafikkfarlige hendelser. Det er nærliggende å tro at kriminalitet i trafikken og på internett anmeldes sjelden fordi respondentene har liten tro på at en anmeldelse vil gi noe resultat. Denne hypotesen bekreftes av de oppgitte begrunnelsene for ikke å anmelde kriminalitet, vist i figur 5.6. Alle de sju hyppigste begrunnelsene er knyttet til at hendelsen enten var liten, at andre enn politiet ordnet opp eller at en videre saksgang vil være nytteløs.

Begrunnelsene for ikke å anmelde kriminelle forhold varierer mye med kjønn og alder. Et eksempel på dette er hvorfor man ikke har anmeldt vold og trusler om vold. Figur 5.5 viser noen utvalg av respondenter og begrunnelser. Menns tanker om å ordne opp selv og eldre respondenters tanker om lav prioritet og manglende tillit finner man igjen også når det gjelder andre kategorier av kriminalitet.

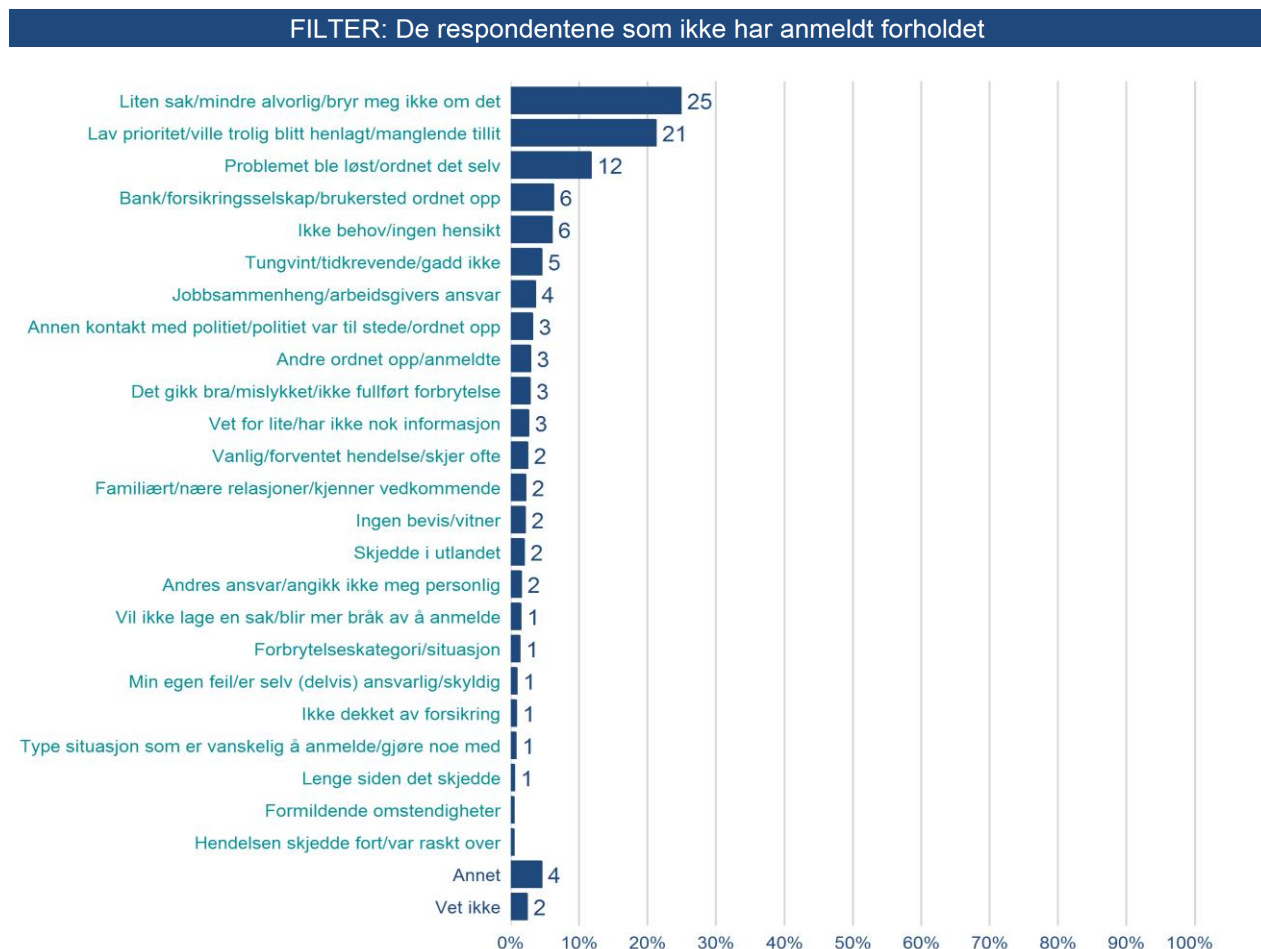
**Figur 5.4. Anmeldelser av ulike kategorier av kriminalitet. Spørsmålstekst: Du svarte at du har vært utsatt for [...], har du anmeldt dette til politiet?**



**Figur 5.5. Kjønnfordeling og begrunnelser for ikke å anmelde vold eller trusler om vold (utvalg)**



**Figur 5.6. Begrunnelser for ikke å anmelde kriminelle hendelser. Spørsmålstekst: Hvorfor har du ikke anmeldt [...] til politiet?**

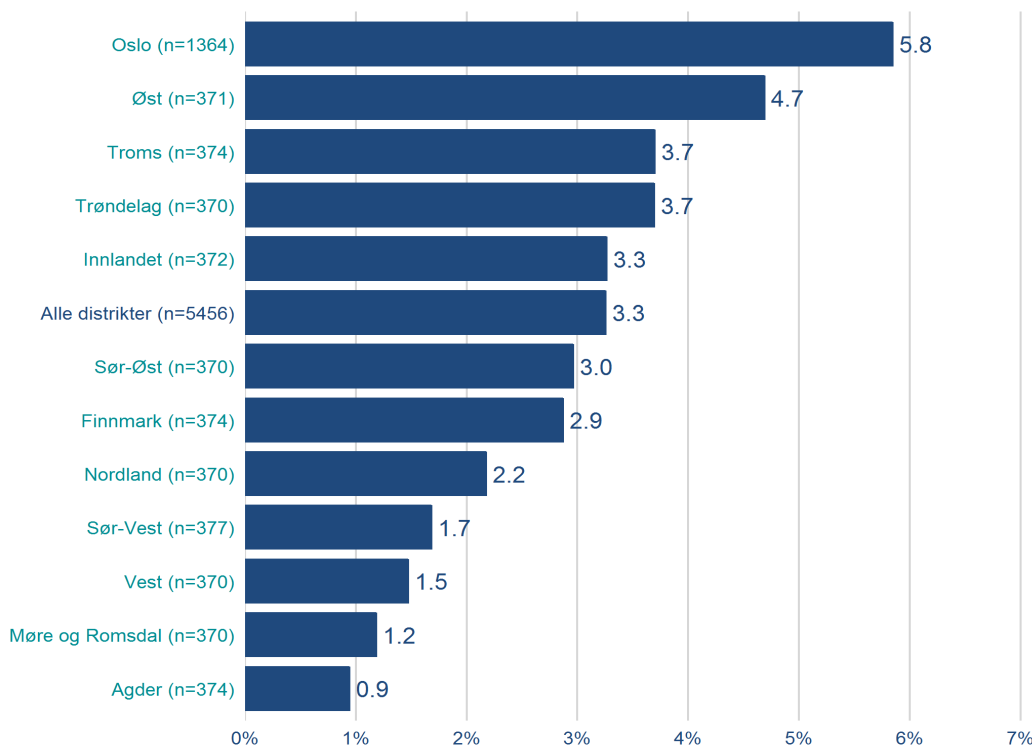


## 6. Erfaringer med og oppfatninger om terror

Nytt i årets undersøkelse er noen spørsmål om folks erfaringer med terrorhendelser, samt deres bekymring for terror og deres forventninger til at politiet kan håndtere et terrorangrep på norsk jord.

Et av spørsmålene i undersøkelsen hadde ordlyden: 'Har du selv eller noen av dine nærmeste i løpet av de siste ti årene, enten på norsk jord eller i utlandet, vært direkte berørt av en terrorhendelse?' Den andelen som oppgir å ha vært berørt av terror i Norge, er vist fordelt på politidistrikter i figur 6.1. Tilsvarende tall for terror i utlandet er vist i figur 6.2.

**Figur 6.1: Andel respondenter som oppgir å ha vært direkte berørt av terror på norsk jord, fordelt på politidistrikter.**

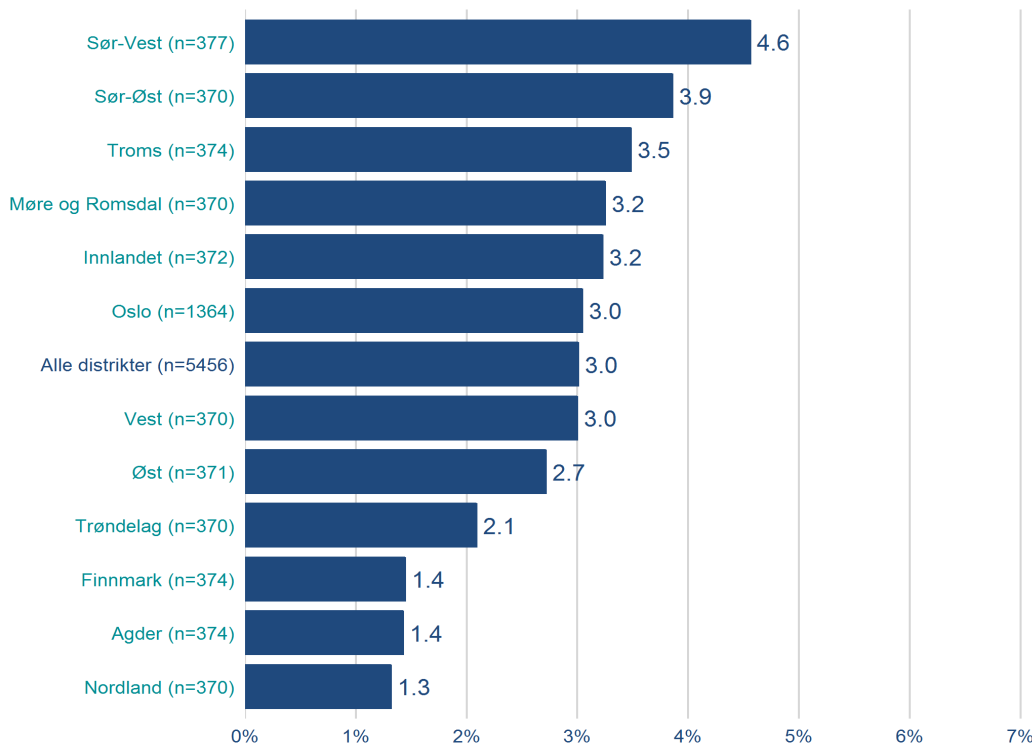


Resultatene viser at fordelingen er skjev for terror på norsk jord enn hva den er for terror i utlandet. Andelen har opplevd terror på norsk jord er på drøyt fem prosent. Den er over seks ganger så høy i Oslo politidistrikt enn hva den er i Agder politidistrikt. Overrepresentasjonen i politidistriktene Oslo og Øst er statistisk signifikant, og underrepresentasjonen på Vestlandet er også signifikant. Det er nærliggende å tro at terrorangrepet på Utøya og i Oslo 22. juli 2011 veier tungt i denne statistikken.



Figur 6.2 viser andelen som har vært direkte berørt av terror i utlandet, fordelt på politidistrikter. En andel på 4,6 prosent i politidistrikt Sør-Vest oppgir å ha vært berørt av terror. Dette er statistisk signifikant høyere enn for alle respondentene i undersøkelsen.

**Figur 6.2: Andel respondenter som oppgir å ha vært direkte berørt av terror i utlandet, fordelt på politidistrikter.**

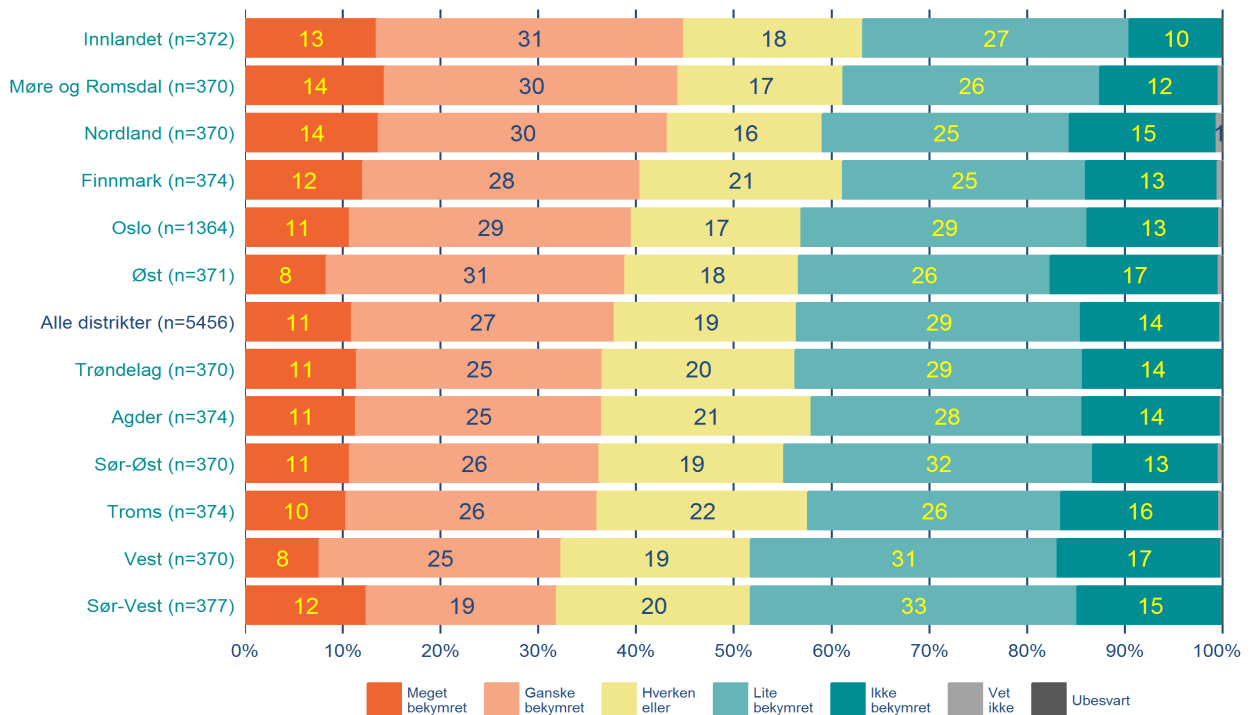


Erfaring med terror på norsk jord er også demografisk mer ujevnt fordelt enn erfaring med terror i utlandet. Respondenter under 40 år er i signifikant større grad berørt av terror på norsk jord enn det som den totale befolkningen er. Forskjeller mellom landsdeler samsvarer med det mønsteret som vi ser for politidistriktene.

Når det gjelder erfaring med terror i utlandet ser vi at de med innvandrerbakgrunn skiller seg fra befolkningen for øvrig. Over 5 prosent av alle respondenter med begge foreldre født i utlandet har vært direkte berørt av terror i de siste ti årene. Dette er ca. dobbelt så høy andel som i resten av befolkningen, og statistisk signifikant høyere enn i resten av befolkningen. Dette er et forventet resultat, både med tanke på at disse respondentene antagelig har oppholdt seg lenger i utlandet, og med tanke på motiver for å utvandre fra verdens konfliktområder.

Svarene på spørsmålet «Hvor bekymret er du for at et terrorangrep vil inntreffe i Norge» har en ganske jevn fordeling over de tolv politidistriktene (figur 6.3). Ingen av resultatene for de enkelte distriktene er signifikant forskjellig fra gjennomsnittet. Men forskjellen mellom distriktene med høyest andel som er meget eller ganske bekymret og distriktene med lavest andel som er bekymret, er relativt stor. Innlandet og Møre og Romsdal har de høyeste andelen som er bekymret for terrorangrep, 44 prosent er meget eller ganske bekymret for dette. Sør-Vest og Vest har de laveste andelen som er bekymret. Henholdsvis 31 og 33 prosent oppgir at de er meget eller ganske bekymret i disse distriktene. Det er verdt å merke seg at distriktene Oslo og Øst ikke skiller seg ut fra de andre ti distriktene på noen øyenfallende måte. Dette er resultatet til tross for terroraksjonen i 2011 samt at hovedstaden gjerne er i fokus når faren for terror og tiltak mot terror diskuteres i massemedia.

### 6.3. Bekymring for at et terrorangrep vil inntreffe i Norge, fordelt på politidistrikter



Kvinner er signifikant mer bekymret for terrorhendelser i Norge enn hva menn er. Både den andelen som er meget bekymret (13 prosent) og den andelen som er ganske bekymret (31 prosent) er statistisk signifikant høyere enn andelen blant menn. Dette stemmer stort sett med graden av bekymring for alle typer kriminalitet. Kvinner er også signifikant mer bekymret for eksempelvis identitetstyveri, utpressing, ran, vold og trafikkfarlige hendelser. Den høyere graden av bekymring blant kvinner gjelder med andre ord ikke spesielt for terror.

Det er en signifikant større andel blant respondenter under 40 år som er lite eller ikke bekymret for terror i Norge. Andelen som er lite bekymret og ikke bekymret er signifikant

høyere i både aldersgruppene 18 – 24 år og 25 – 39 år enn tilsvarende andeler i resten av befolkningen. Generelt skiller ikke respondenter under 40 år seg klart ut når det gjelder bekymring for andre typer kriminalitet. Den lavere graden av bekymring blant unge respondenter ser ut til å gjelde spesielt for terror.

Til sist ble det spurt ‘Hvor godt eller dårlig tror du politiet i Norge vil kunne håndtere et terrorangrep?’. Den distriktvise fordelingen er vist i figur 6.4. Dersom man studerer fordelingen over distrikter, så er det igjen verdt å merke seg at Oslo og omegn ikke skiller seg spesielt ut, men grupperer seg tett rundt gjennomsnittet for alle distrikter. Det ser ikke ut til at terroraksjonen 22. juli 2011 eller fokus i massemedia på mulig terror f.eks. i Karl Johans Gate i Oslo har gitt folk et bedre eller dårligere inntrykk av politiets evne til å håndtere terror.

Menn har en signifikant dårligere tiltro til at politiet vil kunne håndtere terror. Både andelen menn som svarer Meget dårlig (10 prosent) og Ganske dårlig (21 prosent) er signifikant høyere enn tilsvarende andeler blant kvinner. Denne forskjellen mellom kvinner og menn finnes stort sett også i synet på politiets håndtering av andre trusler og problemer.

#### 6.4. Tiltro til at politiet i Norge vil kunne håndtere et terrorangrep, fordelt på politidistrikter

